



# รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตรงต่อเวลา

ปฏิบัติตามข้อบังคับ

กฎ ระเบียบ

ควบคุมตนเอง

ทำงานตามขั้นตอน

เคารพตนเอง

และผู้อื่น



มีวินัย



หน่วยศึกษานิเทศก์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

รูปแบบ  
การจัดกระบวนการเรียนรู้  
ส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน



หน่วยศึกษานิเทศก์  
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
กระทรวงศึกษาธิการ

## รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปีที่พิมพ์	พ.ศ. 2563
จำนวนพิมพ์	500 เล่ม
ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่	หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
พิมพ์ที่	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ. ฟ้าเมืองไทย) เลขที่ 85, 87, 89, 91 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 40 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700 โทร. 0-2424-4557, 0-2424-0694 โทรสาร 0-2433-2858

## คำนำ

เอกสาร “รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” เป็นผลจากการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งองค์ประกอบสำคัญที่ค้นพบคือความมีวินัยของผู้เรียน จากการศึกษาวิจัยพบข้อมูลยืนยันว่า การตรงต่อเวลา การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน การควบคุมตนเอง การทำงานเป็นขั้นตอน และการเคารพตนเองและผู้อื่นของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาต่อยอดไปในทิศทางต่าง ๆ ได้อย่างมีศักยภาพ ดังนั้น จึงได้ทำการศึกษาเพื่อค้นหากระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียน ให้ครูผู้สอน นำเรื่องการสร้างวินัยไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยมุ่งหวังให้เกิดพฤติกรรมที่ยั่งยืนในตัวผู้เรียน เพื่อสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติในอนาคต ซึ่งทั้งหลายทั้งปวงที่กล่าวข้างต้น เป็นภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพรอบด้าน รูปแบบการพัฒนาระบบการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ส่วนสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน คือการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในเอกสารเล่มนี้ได้นำองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำรายละเอียด โดยนำเสนอกระบวนการ และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียน

เพื่อให้สะดวกในการนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้ อย่างไรก็ตามการพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัยในสถานศึกษานั้นเป็นการดำเนินการเป็นองค์รวมทุกฝ่ายต้องรวมประสาน โดยมีเป้าหมายเดียวกันในการสร้างเยาวชนของเราให้มีคุณภาพ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัยนักเรียนเป็นแนวทางหนึ่งที่คิดค้นขึ้นมาเพื่อช่วยให้เส้นทางการพัฒนาผู้เรียนมีกรอบและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนและต่อเนื่อง

คาดหวังว่าเอกสาร “รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนได้ตามความคาดหวังเพื่อคุณภาพของบุคลากรในชาติของเราต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

## คำนำ

## ความนำ

รูปแบบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียน	1
ตัวอย่างกิจกรรมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียน	11
กิจกรรมการตรงต่อเวลา	12
ชื่อกิจกรรม เวลาที่มีคุณค่า	13
ชื่อกิจกรรม ตรงเวลาดีต่อใจ	21
ชื่อกิจกรรม ค้นพบตัวเอง	28
ชื่อกิจกรรม เต็มใจต้องตรงต่อเวลา	37
กิจกรรมการปฏิบัติตนตามข้อบังคับ กฎ ระเบียบ	43
ชื่อกิจกรรม กฎของโรงเรียน เพียรใส่ใจ	44
ชื่อกิจกรรม เดินทางปลอดภัย ใส่ใจกฎจราจร	51
ชื่อกิจกรรม วิทยุวิทยุใส แต่งกายถูกระเบียบ	57
ชื่อกิจกรรม ระเบียบแถวแจ่มจริง	62
ชื่อกิจกรรม ป้องแป้ง กลับใจ	71
กิจกรรมการควบคุมตนเอง	73
ชื่อกิจกรรม ควบคุมตนเองได้ ไม่ทำลายกฎระเบียบ	80
ชื่อกิจกรรม จิตสำราญ งานสำเร็จ	85
ชื่อกิจกรรม ตัวฉันเป็นของฉัน	91
ชื่อกิจกรรม เศรษฐิน้อยตามรอยพ่อ	97

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
<b>กิจกรรมการทำงานเป็นขั้นตอน และเป็นระบบ</b>	<b>106</b>
ชื่อกิจกรรม การทำงานเป็นขั้นตอนสอนคุณธรรม	107
ชื่อกิจกรรม การทำงานให้ประสบความสำเร็จ	115
ชื่อกิจกรรม การวางแผนการทำงาน	118
ชื่อกิจกรรม การทำงานที่มีประสิทธิภาพ	121
<b>กิจกรรมการเคารพตนเองและผู้อื่น</b>	<b>124</b>
ชื่อกิจกรรม ให้เกียรติซึ่งกันและกัน สร้างความสัมพันธ์ที่ดี	125
ชื่อกิจกรรม อ่อนน้อมอย่างรวงข้าว	129
ชื่อกิจกรรม ยิ้มทุกที่สวัสดีทุกครั้ง	133
ชื่อกิจกรรม เพื่อนที่เคารพ	146
<b>คณะทำงานจัดทำเอกสาร</b>	<b>154</b>

# รูปแบบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รูปแบบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียน  
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเป้าหมาย  
นิยาม และขอบข่ายในการดำเนินการดังนี้

## เป้าหมาย

ผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน มีวินัยในด้านการตรงต่อเวลา การทำงานเป็นขั้นตอน และ  
เป็นระบบ การเคารพซึ่งกันและกัน การปฏิบัติตามข้อบังคับ กฎ ระเบียบ  
และการควบคุมตนเอง

## นิยาม

วินัยนักเรียน หมายถึง การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ระเบียบ  
ของสังคม ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและใช้ควบคุมความประพฤติ  
ของตนเพื่อให้สังคมอยู่ด้วยความสงบสุข พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัย  
ซึ่งแบ่งพฤติกรรมที่แสดงออกเป็น 5 องค์ประกอบดังนี้

1. การตรงต่อเวลา หมายถึง การแสดงพฤติกรรมตามกำหนด  
เวลา สำหรับกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เข้าห้องเรียนตามกำหนดเวลา  
รับมาเข้าแถวเมื่อได้ยินเสียงสัญญาณ มาตรงเวลาในการนัดหมาย ทำงาน  
เสร็จทันเวลา เป็นต้น



2. การทำงานเป็นขั้นตอน และเป็นระบบ หมายถึง พฤติกรรมในการทำงานที่มีวางแผนการทำงาน มีการเตรียมการทำงาน ทำงานเป็นขั้นตอน และมีระบบ ประเมินการทำงานนำข้อบกพร่องมาแก้ไข

3. การเคารพซึ่งกันและกัน หมายถึง พฤติกรรมในการแสดงออกที่รู้จักเกรงใจผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

4. การปฏิบัติตามตามข้อบังคับ กฎ ระเบียบ หมายถึง การแสดงพฤติกรรมเป็นไปตามข้อบังคับ กฎ ระเบียบ เช่น แต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน ปฏิบัติตามกฎจราจร ยอมรับและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนด

5. การควบคุมตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกโดยใช้เหตุผลควบคุมตนเอง ไม่โกรธง่าย มีอารมณ์มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ไม่ถือตนเป็นใหญ่ รู้จักแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

## ขอบข่ายในการดำเนินการ

รูปแบบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียน ดำเนินการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

## กรอบแนวคิด

ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

**รูปแบบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญ**

**4 องค์ประกอบ ดังนี้**

**1. หลักการของรูปแบบ**

เป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านวินัยโดยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์วิถีชีวิต เลือกรูปภาพ

ปฏิบัติสร้างคุณลักษณะที่ดี ประเมินผู้เรียนผ่านการแสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปรับพฤติกรรมที่พึงประสงค์

## 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัย ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ระเบียบของสังคม ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและใช้ควบคุมความประพฤติของตนเพื่อให้สังคมอยู่ด้วยความสงบสุข ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมตรงต่อเวลา ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

2.2 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมปฏิบัติตามข้อบังคับ กฎ ระเบียบ ยอมรับและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนด

2.3 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมรู้จักควบคุมตนเอง ใช้เหตุผลควบคุมตนเอง ไม่โกรธง่าย มีอารมณ์มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ไม่ถือตนเป็นใหญ่ รู้จักแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

2.4 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมการทำงานเป็นขั้นตอน และเป็นระบบ วางแผนการทำงาน มีการเตรียมการทำงาน ทำงานเป็นขั้นตอน และมีระบบ ประเมินการทำงานนำข้อบกพร่องมาแก้ไข

2.5 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมเคารพซึ่งกันและกัน รู้จักเกรงใจผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

## 3. กระบวนการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้พัฒนาการส่งเสริมวินัยนักเรียน ได้จัดชั้นการเรียนรู้ไว้ ประกอบด้วย 6 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป็นการนำเข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนสนใจ โดยการศึกษาจากประสบการณ์ เรื่องจริง ข่าวเหตุการณ์ หรือประเด็นที่เกิดขึ้นในสังคม ชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ เมื่อผู้เรียนศึกษาเรื่องราวจากประสบการณ์ เรื่องจริง ข่าว เหตุการณ์ หรือประเด็นที่เกิดขึ้นในสังคมชีวิตประจำวัน แล้วร่วมกันอภิปรายเพื่อนำไปสู่การรับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์จากเรื่องที่ศึกษา และเลือกแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

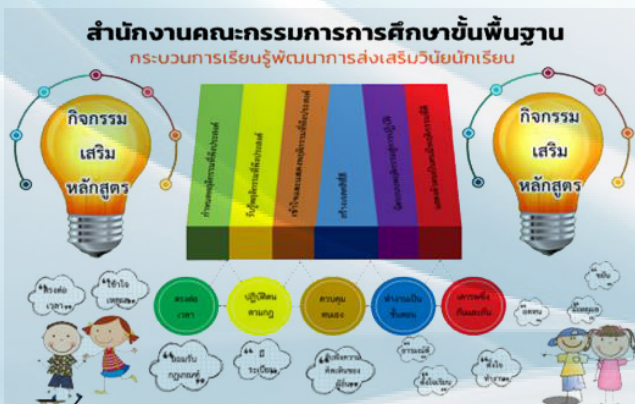
ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ ผู้เรียนนำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ

#### 4. การวัดและประเมินผล

ใช้การประเมินที่มุ่งพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านวินัยของผู้เรียน มีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย การประเมินจากสภาพจริง การแสดงออกและผลงานของผู้เรียน



## เงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้

1. ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้สร้างวินัยผู้เรียนในสถานศึกษา
2. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจต่อรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้
3. ศึกษานิเทศก์และผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและรูปแบบของกิจกรรม
4. ต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการวิเคราะห์ประสบการณ์จริง เพื่อเลือกและตัดสินใจแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อให้สังคมอยู่ด้วยความสงบสุข

## แนวทางการขับเคลื่อน การใช้รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

### ระดับสถานศึกษา

1. ประชุมชี้แจงบุคลากรในสถานศึกษาสร้างความเข้าใจรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียน
2. วางแผนนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ สู่กลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรม งาน หรือโครงการที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม
3. จัดการเรียนรู้ใช้กรณีศึกษาจากประสบการณ์จริง วิถีชีวิตของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ และตัดสินใจเลือกพฤติกรรมที่เหมาะสมในแต่ละเรื่องมาใช้ในชีวิตประจำวัน

4. จัดทำสื่อที่ส่งเสริมการพัฒนาวิสัยของผู้เรียนตามความเหมาะสม  
5. ทำการวัดและประเมินผลจากสภาพจริง การแสดงออก และผลงานของผู้เรียน เพื่อประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิสัยของผู้เรียน

6. สะท้อนผลการพัฒนาวิสัยผู้เรียนด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ต่อผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ

### ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานให้โรงเรียนในสังกัดให้สามารถบริหารโรงเรียนได้อย่าง มีคุณภาพ โดยมีบทบาทหน้าที่ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดนโยบาย ทิศทางการพัฒนาวิสัยผู้เรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. ศึกษารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวิสัยนักเรียน

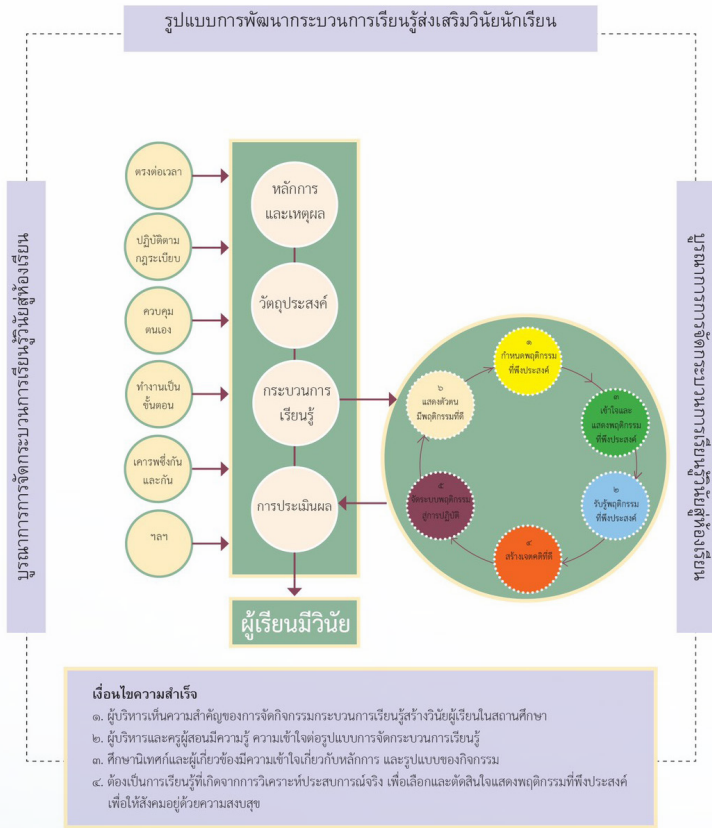
3. มอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบในการประสานงาน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน

4. นิเทศ ติดตาม ความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผน ปฏิบัติการของโรงเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

5. ประชาสัมพันธ์ ขยายผลการดำเนินการที่ประสบความสำเร็จ ของโรงเรียนในสังกัด

6. ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาวิสัยในสถานศึกษา จัดทำ แนวทางการดำเนินงานในสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไปทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและในสังกัดอื่น ๆ

# รูปแบบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน



แผนภาพ แสดงรูปแบบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

## คำอธิบายรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

### พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัย 5 ด้าน

1. การตรงต่อเวลา ประกอบด้วย พฤติกรรมต่อไปนี้
  - 1.1 เข้าห้องเรียนตามกำหนดเวลา
  - 1.2 มาเข้าแถวเมื่อได้ยินเสียงสัญญาณ
  - 1.3 มาตรงเวลาในการนัดหมาย
  - 1.4 ทำงานเสร็จทันเวลา
2. การปฏิบัติตามตามข้อบังคับ กฎ ระเบียบ ประกอบด้วย  
พฤติกรรมต่อไปนี้
  - 2.1 แต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน
  - 2.2 ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร
  - 2.3 ยอมรับและปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด
3. การควบคุมตนเอง ประกอบด้วย พฤติกรรมต่อไปนี้
  - 3.1 ใช้เหตุผลควบคุมตนเอง ไม่โกรธง่าย
  - 3.2 มีอารมณ์มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลงง่าย
  - 3.3 ไม่ถือตนเป็นใหญ่
  - 3.4 รู้จักแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
4. การทำงานเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ประกอบด้วยพฤติกรรม  
ต่อไปนี้
  - 4.1 วางแผนการทำงาน
  - 4.2 เตรียมการทำงาน เป็นขั้นตอนและมีระบบ
  - 4.3 ประเมินการทำงานนำข้อบกพร่องมาแก้ไข

5. การเคารพตนเองและผู้อื่น ประกอบด้วย พฤติกรรมต่อไปนี้
  - 5.1 รู้จักเกรงใจผู้อื่น
  - 5.2 เข้าใจผู้อื่น
  - 5.3 ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น





## กระบวนการเรียนรู้การส่งเสริมวินัยนักเรียนมี 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป็นการนำเข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนสนใจ โดยการศึกษาจากประสบการณ์ เรื่องจริง ข่าว เหตุการณ์ หรือประเด็นที่เกิดขึ้นในสังคม ชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ เมื่อผู้เรียนศึกษาเรื่องราวจากประสบการณ์ เรื่องจริง ข่าวเหตุการณ์ หรือประเด็นที่เกิดขึ้นในสังคม ชีวิตประจำวัน แล้วร่วมกันอภิปรายเพื่อนำไปสู่การรับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์จากเรื่องที่ศึกษา และเลือกแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ ผู้เรียนนำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ไปใช้จนเป็นนิสัย

ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ



## ตัวอย่าง

### กิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียน

กิจกรรมการตรงต่อเวลา

กิจกรรมการปฏิบัติตนตามข้อบังคับ กฎ ระเบียบ

กิจกรรมการควบคุมตนเอง

กิจกรรมการทำงานเป็นขั้นตอน และเป็นระบบ

กิจกรรมการเคารพตนเองและผู้อื่น

เด็กดีมีวินัย  
PROUD TO BE THAI



ปฏิบัติตาม  
ตามข้อบังคับ

ตรงต่อเวลา ← กฎ ระเบียบ

ควบคุม  
ตนเอง

ทำงาน  
ตามขั้นตอน

เคารพ  
ตนเอง  
และผู้อื่น



# กิจกรรม การตรงต่อเวลา

## ชื่อกิจกรรม เวลา มีคุณค่า

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการตรงต่อเวลาได้
2. เพื่อให้ นักเรียนวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการตรงต่อเวลา และไม่ตรงต่อเวลาได้

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

#### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

##### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูนำเข้าสู่กิจกรรมโดยวิธีการชมเชยให้กำลังใจ เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ดี ครูนำเข้าสู่กิจกรรม
  - ครูเปิดวิดีโอเพลง “ตรงต่อเวลา”
  - นักเรียนร้องเพลง “ตรงต่อเวลา” ตามใบความรู้ที่ 1

##### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเพลง “ตรงต่อเวลา”
3. สนทนากับนักเรียน ถ้ามีคนนัดนักเรียนแล้วเขาไม่มาตามนัด นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร นักเรียนร่วมกันอภิปรายความคิดเห็นเรื่อง การตรงต่อเวลา สรุปพฤติกรรมที่ดี ทุกคนต้องมีความตรงต่อเวลา

##### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. แบ่งกลุ่มโดยให้นักเรียนจับฉลากสี กลุ่มละ 3-5 คน
5. ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า อะไรคือผลดีของการตรงต่อเวลา และอะไรคือผลเสียที่เกิดจากการไม่ตรงเวลา โดยศึกษาจากใบความรู้ที่ 2

6. กำหนดข้อตกลงกับนักเรียน เปิดเพลงให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนวาดภาพประกอบเพลง เมื่อปิดเพลงให้นักเรียนส่งผลงาน

7. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปรายขั้นตอนการปฏิบัติงาน

#### **ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี**

8. ให้นักเรียนปฏิบัติในใบงานที่ 1 เรื่อง เวลา มีคุณค่า เปิดเพลงตรงเวลาให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนวาดภาพประกอบเพลง ให้นักเรียนตกแต่งผลงานจนเกิดความพอใจ

9. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน และร่วมกันอภิปรายขั้นตอนการปฏิบัติงาน

10. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นการตรงต่อเวลา ส่งผลดีต่อชีวิตของนักเรียนอย่างไร

#### **ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ**

11. ให้นักเรียนเปรียบเทียบ และอภิปรายการปฏิบัติงาน ในเวลาที่กำหนดและที่ไม่กำหนดระยะเวลา

12. ให้นักเรียนปฏิบัติงานในใบงานที่ 2 เรื่อง เวลา เรียกคืนไม่ได้

13. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นงานจากการปฏิบัติ ในใบงานที่ 2 เรื่อง วัน เวลา เรียกคืนไม่ได้

14. นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็น การปรับปรุงตนเองให้เป็นคนตรงต่อเวลา

15. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการคาดคะเนผล ที่อาจเกิดจากการตรงต่อเวลาและการไม่ตรงต่อเวลา

16. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ตามประเด็นที่ครูกำหนดให้
17. นักเรียนนำพฤติกรรมตรงต่อเวลาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ชีวิตประจำวัน

### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

18. นักเรียนแสดงพฤติกรรมตรงต่อเวลา อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนือง ครูผู้สอนประเมินผลการแสดงออกของนักเรียนในการตรงต่อเวลา อย่างต่อเนื่อง

### สื่อที่ใช้

1. วีดิโอเพลง “ตรงต่อเวลา”
2. ใบความรู้ที่ 1 เพลง ตรงต่อเวลา
3. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง การตรงต่อเวลา
4. ใบงานที่ 1 เรื่อง เวลามีคุณค่า
5. ใบงานที่ 2 เรื่อง วันเวลาเรียกคืนไม่ได้

### การประเมินผล

1. สังเกตการแสดงความคิดเห็น และตอบคำถามของนักเรียน
2. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน



# ในความรัก 1

## เพลง ตรงต่อเวลา

ตรงต่อเวลาพวกเราต้องมาให้ตรงเวลา ตรง ตรง ตรงเวลา  
พวกเราต้องมาให้ตรงเวลา

เราเกิดมาเป็นคน ต้องหมั่นฝึกตนให้ตรงเวลา วันคืนไม่คอยท่า  
วันเวลาไม่เคยคอยใคร วันเวลาไม่เคยคอยใคร

ตรงต่อเวลา พวกเราต้องมาให้ตรงเวลา

ตรง ตรง ตรงเวลา พวกเราต้องมาให้ตรงเวลา เราเกิดมาเป็นคน  
ต้องหมั่นฝึกตนให้ตรงเวลา วันคืนไม่คอยท่า วันเวลาไม่เคยคอยใคร  
วันเวลาไม่เคยคอยใคร

## ในศตวรรษที่ 2 เรื่อง การตรงต่อเวลา

**การตรงต่อเวลา** หมายถึง การปฏิบัติตนในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ทันเวลาหรือภายในเวลาที่กำหนดนัดหมาย เช่น ตรงต่อเวลาในการเข้าแถวหน้าเสาธง การเข้าเรียนหรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับผู้อื่นตรงตามเวลาที่นัดหมาย

การตรงต่อเวลาเป็นหัวใจของกิจกรรมทั้งปวง ยิ่งในวงธุรกิจใหญ่ ๆ การผิดเวลา มีผลทำให้เกิดความเสียหายใหญ่โต เฉพาะบุคคลแต่ละคน การตรงต่อเวลาเป็นเครื่องแสดงนิสัยใจคอ คนตรงต่อเวลามักเป็นคนเอาการเอางาน มีระเบียบ ไว้น้ำใจเชื่อใจได้

### ประโยชน์ของการตรงต่อเวลา

1. ทำให้เรามีนิสัยขยันขันแข็ง เอาการเอางานอย่างจริงจัง
  2. ฝึกให้เราเป็นคนกระตือรือร้น มีชีวิตชีวา
  3. ทำให้เรามีความเชื่อตรงต่อตนเอง รักษาเกียรติยศของตนเอง
  4. ทำให้เราทำงานได้สะดวก รวดเร็ว เรียบร้อย และมีผลดี
  5. หน้าที่การงานประสบความสำเร็จ ชีวิตก้าวหน้า
  6. สามารถกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เรากระทำได้ในแต่ละวัน
- ให้ชีวิตมีระเบียบและมีวินัยกับตนเอง

7. เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของคนอื่น

### โทษของการไม่ตรงเวลา

1. กลายเป็นคนเกียจคร้าน คอยหาสาเหตุหลีกเลี่ยงงาน
2. เป็นคนผัดวันประกันพรุ่ง
3. กิจกรรมหรือการงาน และชีวิตยุ่งเหยิง ไม่เป็นระเบียบ
4. กลายเป็นคนไม่เชื่อตรงต่อตนเอง
5. ทำให้ผิดนัด กิจกรรมหรืองานเกิดความเสียหาย
6. ไม่เป็นที่เชื่อถือของคนอื่น



# ใบงานที่ 1

## เรื่อง เวลาที่มีคุณค่า

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนวาดภาพประกอบเพลง “ตรงต่อเวลา” พร้อมบรรยายใต้ภาพ



## ในตอนที่ 2

### เรื่อง วันเวลาเรียกคืนไม่ได้

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามที่กำหนดให้

#### เรื่อง วันเวลาเรียกคืนไม่ได้

สายจิตเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เธอเป็นคนที่เรียนหนังสืออยู่ในเกณฑ์ดี ดังนั้น ผลการเรียนของเธอจึงอยู่ในระดับ 4 เกือบทุกวิชา เพราะเธอขยันเรียน แต่เธอมักจะไปโรงเรียนสายอยู่เสมอ ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาต้องคอยเตือนอยู่เป็นประจำ เช้าวันแรกของการสอบปลายภาค สายจิตพยายามรีบเร่งจะไปโรงเรียน แต่เมื่อถึงโรงเรียนก็ปรากฏว่าเกินกำหนดเวลาเข้าสอบไปแล้ว

สายจิต : อาจารย์คะ หนูขออนุญาตเข้าห้องสอบ

อาจารย์คุมสอบ : หนูจำ ครูคงอนุญาตให้หนูเข้าสอบไม่ได้แล้ว เพราะเลยเวลาเข้าสอบไปแล้ว 25 นาที

สายจิต : การสอบครั้งนี้สำคัญต่อหนูมาก เพราะเป็นการสอบปลายภาคและสอบวิชาสำคัญด้วย

อาจารย์คุมสอบ : ตามระเบียบการอนุญาตให้สายได้ไม่เกิน 15 นาที ซึ่งเวลานั้นก็เลยกำหนดมาแล้ว 10 นาที

สายจิต : อาจารย์คะ หนูขอร้องให้หนูมีสิทธิเข้าสอบนะคะ เลยเวลามาแค่ 10 นาที เท่านั้น

อาจารย์คุมสอบ : คงไม่ได้หรอกครูต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ หนูรอสอบวิชาต่อไปนะคะ

(สายจิตร้องไห้ยืนหน้าห้องด้วยความเสียใจที่ตนมาไม่ทันเวลา ทำให้ไม่ได้เข้าสอบ)

คำถาม 1 บุคคลใดในเรื่องที่ไม่ตรงเวลา

ตอบ .....

คำถาม 2 ผลของการไม่ตรงเวลามีอะไรบ้าง

ตอบ .....

คำถาม 3 ถ้าสายจิตมาทันเวลาจะมีผลอย่างไร

ตอบ .....

## ชื่อกิจกรรม ตรงเวลาดีต่อใจ

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองด้านการตรงต่อเวลาได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมด้านการตรงต่อเวลาได้

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูให้นักเรียนทุกคนช่วยกันระดมความคิด เกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนคิดว่าเป็นการปฏิบัติที่ไม่ตรงต่อเวลามีอะไรบ้าง
2. ให้นักเรียนแต่ละคนบอกพฤติกรรมที่เคยปฏิบัติได้ตามเวลาที่กำหนด เล่าให้เพื่อนฟังแล้วให้นักเรียนสมัครแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมที่เคยปฏิบัติได้ตามเวลาที่กำหนดของเพื่อน ๆ

#### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน และให้ทุกคนเลือกใบความรู้ “นิทานกลอน : เมื่อหนูน้อยไม่ตรงเวลา” กลุ่มละ 1 ตอน (ชุดนิทานมี 4 ตอน)
4. ให้นักเรียนช่วยกันทำใบงานที่ 2 โดยพิจารณานิทานคำกลอนที่ได้รับและอธิบายความหมายของคำกลอน เรียงตามลำดับให้เข้าใจอย่างชัดเจน

5. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานกลุ่ม โดยนักเรียนทุกคนในกลุ่มต้องสามารถอ่านออกเสียงนิทานคำกลอน และอธิบายนิทานคำกลอนที่ได้รับจนครบทุกคนในกลุ่ม

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลดีของการตรงต่อเวลา

### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

7. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และยกตัวอย่างบุคคลในโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างในการตรงต่อเวลา ให้นักเรียนเขียนข้อความประทับใจจากการฟังบุคคลในโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างในการตรงต่อเวลา

### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

8. นักเรียนนำความคิดในการตรงต่อเวลาจากกิจกรรมที่นำเสนอในขั้นตอนข้างต้นไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ

### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

9. นักเรียนร่วมกันอภิปรายการตรงต่อเวลา ประโยชน์จากการตรงต่อเวลา

10. นักเรียนร่วมกันเขียนข้อตกลงในการตรงต่อเวลาในการอยู่ร่วมกัน

### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

11. นักเรียนแสดงพฤติกรรมในการตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมอ ครูประเมินพฤติกรรมผู้เรียนในกิจกรรมต่าง ๆ

## สื่อที่ใช้

1. ใบความรู้ นิทานกลอน : เมื่อหมูน้อยไม่ตรงเวลา (1 ชุด มี 4 ตอน)
2. ใบงาน อ่านนิทานคำกลอนและอธิบายคำกลอน

## การประเมินผล

1. สังเกตการนำเสนอผลงาน
2. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มที่มอบหมาย

# ในคความรู้

## นิทานกลอน : เพื่อนหม้อขี้ไม่ตรงเวลา

นิทานคำกลอนนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน

### ตอนที่ 1

ในป่ากว้างนั้นมีสัตว์น้อยใหญ่  
ด้วยว่าถูกปลุกฝังร่วมกันมา  
แต่ว่ามีเจ้าหม้ออยู่ตัวหนึ่ง  
บ้านอยู่ห่างโรงเรียนเพียงรั้วกัน  
เรื่องการบ้านก็พอกไว้ไม่ทำส่ง  
ว่าควรตรงต่อเวลาไม่ขาดตอน  
แต่เจ้าหม้อตัวนั้นก็ไม่สน  
ด้วยตัวเขาคิดว่าไม่เป็นไร

ต่างร่วมใจร่วมรู้ร่วมรักษา  
หากว่ามีปัญหาจักช่วยกัน  
เป็นหมูซึ่งแสนขี้เกียจไม่ขยัน  
แต่จะมาสายทุกวันไม่แน่นอน  
ครูก็ลงบันทึกลงไว้และพำสอน  
อย่านิ่งนอนดูตายไม่ใส่ใจ  
ยามถูกบ่นถูกว่าก็เฉไฉ  
มันไม่ใช่เรื่องใหญ่อะไรเลย

### ตอนที่ 2

แต่วันหนึ่งในป่ากลับมีเหตุ  
เมื่อสิ้นน้ำสัตว์ต่างต่างไม่เสบาย  
จะรวมตัวร่วมกันไปภูเขา  
ที่มีคนบอกว่าตอนกลางวัน  
แต่พอตอนกลางคืนน้ำจะลด  
กว่าจะมน้ำขึ้นอีกเพลลา

เกิดอาเพศน้ำแห้งขาดไปเฉยเฉย  
ต่างก็เลยคิดว่าจะช่วยกัน  
เพื่อจะเอาน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่ในนั้น  
บ่อหินที่สูงชันน้ำจะมา  
ยิ่งตึกยิ่งน้ำหมดยากทวดหา  
ก็วันเพ็ญเดือนหน้าห่างออกไป

### ตอนที่ 3

พวกเหล่าสัตว์จึงนัดแนะนัดพบเจอ  
เนื่องจากว่าภูเขานั้นมันไกล  
ทุกทุกตัวต่างร่วมรู้ร่วมสัญญา  
รวมถึงเจ้าหมูขี้เกียจมากตัวนั้น  
แต่พอถึงคราววันที่นัดพบ  
แต่เจ้าหมูตัวเดิมมาเข้าไป  
แต่เจ้าหมูไม่สำนึกว่ามันผิด  
อยู่ที่นี้ดีเสียอีกแค่เฝ้ารอ

บอกต่อกันว่าเธอห้ามไถล  
หากเดินทางเข้าไปจักไม่ทัน  
ว่าจะมาตรงเวลาอย่างแม่นยำ  
ก็บอกกันบอกว่าจะมาไว  
สัตว์ต่างต่างมาครบไม่เหลือไหล  
จึงไม่มีสัตว์ตัวไหนที่อยู่รอ  
ด้วยมันคิดว่าเดินไปก็เหนื่อยท้อ  
เดี๋ยวน้ำก็ถึงคอเมื่อเพื่อนมา

### ตอนที่ 4

แต่มันไม่ฉุกคิดว่าจะมี  
ภัยจากคนที่บุกมายังพนา  
เมื่อสัตว์อื่นไม่มีหลงเหลืออยู่  
สุดท้ายแล้วมันก็ต้องสิ้นชีวิต  
ดังนั้นจึงอยากฝากไว้ให้แง่คิด  
มันอาจเป็นปัญหาได้เหมือนกัน

ภัยที่รีตรงมาถึงตัวหนา  
เพื่อออกล่าหาสัตว์ไปอย่างกิน  
มีแต่หมูที่วิ่งหลบตามก้อนหิน  
เมื่อไม่มีใครยลยินช่วยเหลือมัน  
ว่าเรื่องเล็กเพียงนิดไม่ใหญ่มัน  
หากไม่รู้เท่าทันหรือปรับตัว...



## ในงาน

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งนิทานกลอน : เมื่อหมูน้อยไม่ตรงเวลา คนละ 1 ตอน และอ่านนิทานคำกลอนที่ได้รับให้ละเอียดชัดเจน อธิบายคำกลอนให้เป็นร้อยแก้วแล้วนำมาเรียงต่อกัน พร้อมทั้งนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม โดยอ่านออกเสียงนิทานกลอน พร้อมทั้งเล่าเรื่องนิทานคำกลอนที่อ่านให้ละเอียดชัดเจน

### ตอนที่ 1

.....

.....

.....

### ตอนที่ 2

.....

.....

.....

ตอนที่ 3

.....

.....

.....

ตอนที่ 4

.....

.....

.....

## ชื่อกิจกรรม ค้นพบตัวเอง

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนประเมินตนเองในการมีวินัยการตรงต่อเวลาได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนทางแก้ไข ปรับปรุงพฤติกรรมตรงต่อเวลาของตนเองได้

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

#### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

##### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูเปิดวิดีโอนิทาน เรื่อง “น้องไข่เจียวเด็กดีตรงต่อเวลา” [https://www.youtube.com/watch?v=4p7ykv\\_iD-M](https://www.youtube.com/watch?v=4p7ykv_iD-M)
2. นักเรียนทำกิจกรรมตามใบงานที่ 1 เมื่อดูวิดีโอนิทานเสร็จแล้ว ให้สรุปพฤติกรรมตรงต่อเวลานิสัยของน้องไข่เจียวและเด็กชายบอย

##### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

3. ครูขออาสาสมัครนำเสนอผลงานวิเคราะห์ตามใบงานที่ 1 พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นจากการดูวิดีโอ
4. ครูชมเชยนักเรียนในการนำเสนอผลงาน สรุปพฤติกรรมตรงต่อเวลา

##### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

5. ครูให้นักเรียนทุกคนวิเคราะห์ตนเอง การมีวินัยการตรงต่อเวลา ตามใบงานที่ 2
6. นักเรียนประเมินตนเองโดยตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

7. ครูให้นักเรียนพิจารณาเลือกพฤติกรรมการตรงต่อเวลาที่ควรแก้ไข พร้อมทั้งวางแผนทางการแก้ไขพฤติกรรมตรงต่อเวลาของตนเองให้ดีขึ้น ตามใบงานที่ 3

#### **ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี**

8. ครูให้นักเรียนนำเสนอลักษณะนิสัยการตรงต่อเวลาของตนเองที่ควรแก้ไข พร้อมทั้งวางแผนการแก้ไขลักษณะนิสัยการตรงต่อเวลาให้ดีขึ้น

9. นักเรียนแต่ละคนเขียนพฤติกรรมตรงต่อเวลาของตนเองที่เคยทำสำเร็จและเกิดผลดีต่อตนเอง พร้อมทั้งเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง

#### **ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ**

10. ครูและนักเรียนร่วมกันทำข้อตกลงพฤติกรรมตรงต่อเวลาของทุกคนในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของห้องเรียนร่วมกัน เช่น การทำเวรประจำวัน การกำหนดเวลาในการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดฯ

#### **ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี**

11. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การตรงต่อเวลา  
12. นักเรียนแสดงพฤติกรรมตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมอ  
และต่อเนื่อง

13. ครูประเมินพฤติกรรมตรงต่อเวลาของนักเรียน  
เป็นระยะ

## สื่อที่ใช้

1. วีดิโอ尼ทาน เรื่อง “น้องไขเจียวเด็กดีตรงต่อเวลา”
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง พฤติกรรมการตรงต่อเวลาของน้องไขเจียว และเด็กชายบอย
3. ใบงานที่ 2 เรื่อง แบบประเมินพฤติกรรมการมีวินัยตรงต่อเวลาของตนเอง
4. ใบงานที่ 3 เรื่อง การแก้ไขพฤติกรรมการตรงต่อเวลาของตนเอง

## การประเมินผล

1. สังเกตการณ์แสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรมที่มอบหมาย



## ในตำรา เรื่อง การตรงต่อเวลา

**การตรงต่อเวลา** หมายถึง การทำกิจกรรมต่างๆ ทุกๆ เรื่อง นับตั้งแต่เรื่องกิจวัตรประจำวันของตนเองได้ทันเวลา เช่น การกินอาหารแต่ละมื้อเป็นเวลา การเข้านอนและตื่นนอนเป็นเวลา การออกจากบ้านไปทำงานหรือไปโรงเรียนและการกลับถึงบ้านเป็นเวลา เป็นต้น

นอกจากนี้ยังเป็นเรื่องการตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น เช่น การเข้าทำงานและเลิกงานตรงเวลา การเข้าประชุมและเลิกประชุมตรงเวลา การไปถึงที่นัดหมายตรงเวลา เป็นต้น

### ประโยชน์ของการตรงต่อเวลา

1. ทำให้เรามีนิสัยขยันขันแข็ง เอาการเอางานอย่างจริงจัง
2. ฝึกให้เราเป็นคนกระตือรือร้น มีชีวิตชีวา
3. ทำให้เรามีความเชื่อตรงต่อตัวเอง รักษาเกียรติยศของตนเอง
4. ทำให้เราทำงานได้สะดวก รวดเร็ว เรียบร้อย และมีผลดี
5. หน้าที่การงานประสบความสำเร็จ ชีวิตก้าวหน้า
6. สามารถกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เราจะกระทำได้ในแต่ละวัน

ทำให้ชีวิตมีระเบียบ และมีวินัยกับตนเอง

7. เป็นที่เชื่อถือและไวใจของคนอื่น

### โทษของการไม่ตรงต่อเวลา

1. กลายเป็นคนเกียจคร้าน คอยหาสาเหตุหลีกเลี่ยงงาน
2. เป็นคนผัดวันประกันพรุ่ง
3. กิจกรรมหรือการงาน และชีวิตยุ่งเหยิง ไม่เป็นระเบียบ
4. กลายเป็นคนไม่เชื่อตรงต่อตนเอง
5. ทำให้ผิดนัด กิจกรรมหรืองานเกิดความเสียหาย
6. ไม่เป็นที่เชื่อถือของคนอื่น

## ในงาที่ 1

### เรื่อง พฤติกรรมการตรงต่อเวลาของน้องไข่เจียวและเด็กชายบอย

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนทุกคนดูวิดีโอเนื้อหา เรื่อง “น้องไข่เจียวเด็กดีตรงต่อเวลา” เสร็จแล้วให้วิเคราะห์ พฤติกรรมการตรงต่อเวลาของน้องไข่เจียวและเด็กชายบอยว่ามีพฤติกรรมการตรงต่อเวลาเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

พฤติกรรมการตรงต่อเวลา ของน้องไข่เจียว	พฤติกรรมการตรงต่อเวลา ของเด็กชายบอย
1. ....	1. ....
2. ....	2. ....
3. ....	3. ....
4. ....	4. ....



## ในงานที่ 2

### เรื่อง แผนประเมินพฤติกรรมนักเรียนตรงต่อเวลาของตนเอง

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของนักเรียน ว่ามีวินัยด้านการตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเองมากน้อยเพียงใด และกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรมข้อ.....นามสกุล.....ระดับชั้น.....เลขที่.....

ที่	การตรงต่อเวลา	ระดับพฤติกรรม				
		ตรงที่สุด	ตรง ส่วนมาก	ตรง ครึ่งเดียว	ตรงบ้าง	ไม่ตรง เลย
1	มาโรงเรียนก่อนเวลาที่โรงเรียนกำหนด					
2	เข้าร่วมทำกิจกรรมหน้าเสาธงโดยไม่หลีกเลี่ยง					
3	มีความสนใจและตั้งใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง					
4	เข้าเรียนตามตารางที่กำหนดทุกครั้ง					
5	จะรีบเข้าเรียนในคาบถัดไปโดยไม่ชักช้า					
6	เข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนตามเวลาที่กำหนด					
7	อยู่ร่วมกิจกรรมจนเสร็จเรียบร้อย					
8	ทำงานที่ครูสั่งให้ถูกต้องส่งภายในกำหนดเวลา					



ที่	การตรงต่อเวลา	ระดับพฤติกรรม				
		ตรงที่สุด	ตรง ส่วนมาก	ตรง ครึ่งเดียว	ตรงบ้าง	ไม่ตรง เลย
9	ส่งงานที่ครูมอบหมายโดยคำนึงถึงคุณภาพ					
10	เวลาเข้าห้องสอบจะเตรียมตัวเข้าห้องสอบก่อนเวลาทุกครั้ง					
11	เตรียมอุปกรณ์ในการสอบครบถ้วน					
12	เวลามีนัดจะเตรียมตัวให้พร้อมและมาก่อนเวลานัด					
13	จะต้องตรวจสอบสถานที่เวลานัดให้ชัดเจนทุกครั้ง					
14	เมื่อยืมของผู้อื่นจะใช้อย่างระมัดระวัง					
15	ของที่ยืมเมื่อจะส่งคืนต้องอยู่ในสภาพที่ดี และส่งคืนตามนัด					

### การตรวจให้คะแนน

ตรงที่สุด	เท่ากับ	4 คะแนน
ตรงส่วนมาก	เท่ากับ	3 คะแนน
ตรงครึ่งเดียว	เท่ากับ	2 คะแนน
ตรงบ้าง	เท่ากับ	1 คะแนน
ไม่ตรงเลย	เท่ากับ	0 คะแนน

## เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนรวม

คะแนนการตรงต่อเวลามีคะแนนตั้งแต่ 0-60 โดยแบ่งระดับพฤติกรรมดังนี้

คะแนนรวม 41-60 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมตรงต่อเวลาอยู่ในระดับมาก

คะแนนรวม 20-40 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมตรงต่อเวลาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนรวมตั้งแต่ 20 ลงมา หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมตรงต่อเวลาอยู่ในระดับน้อย

**สรุป** นักเรียนมีพฤติกรรมตรงต่อเวลาอยู่ในระดับ.....



## ในงานที่ 3

### เรื่อง การแก้ไขพฤติกรรมตรงต่อเวลาของตนเอง

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนทุกคนพิจารณาเลือกพฤติกรรมที่คิดว่าไม่ดีในการตรงต่อเวลาของตนเอง หรือควรแก้ไขหรือพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น คนละ 1 พฤติกรรม พร้อมทั้งระบุกิจกรรมที่จะปฏิบัติ เพื่อให้ นักเรียนมีพฤติกรรมตรงต่อเวลา

พฤติกรรมตรงต่อเวลาที่จะแก้ไข หรือพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น	กิจกรรมปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพฤติกรรม ตรงต่อเวลาให้ดีขึ้น
1. ....	1. ....
2. ....	2. ....
3. ....	3. ....
4. ....	4. ....
5. ....	5. ....
6. ....	6. ....
7. ....	7. ....

## เชื่อกิจกรรม ดีกดีต้องตรงต่อเวลา

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์การปฏิบัติตนเป็นเด็กดี มีวินัย การตรงต่อเวลาได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำความรู้ตรงต่อเวลา ไปใช้ปรับพฤติกรรมให้ตรงต่อเวลาได้

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

#### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

##### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ให้นักเรียนแต่ละคนนึกถึงช่วงเวลาที่ผ่านมาที่มีเหตุการณ์ ที่เกี่ยวกับการผิดเวลา ไม่ตรงต่อเวลาในเรื่องใดบ้าง และส่งผลอย่างไร สุ่มนักเรียนเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงข้อดี ข้อเสียของการ ตรงต่อเวลา

##### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

3. ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1 โดยทำ Mind Map เรื่อง “การตรงต่อเวลา” ประกอบด้วย
  - การมาโรงเรียน
  - การเข้าแถวเคารพธงชาติ
  - การเข้าห้องเรียน
  - การเข้าห้องสอบ

- การส่งงานที่มอบหมาย
- การนัดหมายในการทำกิจกรรม

นักเรียนสรุปแนวปฏิบัติที่ดีของการตรงต่อเวลาในแต่ละองค์ประกอบว่ามีอะไรบ้าง ให้ละเอียดชัดเจน สวยงาม ถูกต้องตามหลักการทำ Mind Map

### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงาน Mind Map หน้าห้องทุกคน พร้อมทั้งให้คัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดมา 3 ชิ้น
5. ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 2 เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นคนตรงต่อเวลา

### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

6. ครูพิจารณาเลือกให้นักเรียนนำเสนอผลงาน
7. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่ม 4-5 คน ทำใบงานที่ 3 โดยให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้เป็นคนตรงต่อเวลา
8. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอผลงานกลุ่ม
9. ครูและนักเรียนสรุปกิจกรรมการตรงต่อเวลาร่วมกัน

### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

10. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปความสำคัญ การมีวินัยการตรงต่อเวลา พร้อมทั้งร่วมร้องเพลงตรงต่อเวลา
11. ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดมาตรการแก้ปัญหา นักเรียนที่ไม่ตรงต่อเวลา เช่น ส่งการบ้านช้า ทำงานไม่ทันเวลาที่กำหนด

## ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

12. นักเรียนแสดงพฤติกรรมตรงต่อเวลาอย่างต่อเนื่อง
13. ครูให้รางวัลแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมตรงต่อเวลา

สมำเสมอ

## สื่อที่ใช้

1. ใบงานที่ 1 การทำ Mind Map “การมีวินัยตรงต่อเวลา”
2. ใบงานที่ 2 แนวทางการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นคนตรงต่อเวลา
3. ใบงานที่ 3 กิจกรรม ส่งเสริมนักเรียนให้เป็นคนตรงต่อเวลา  
ในระดับโรงเรียน

## การประเมินผล

1. สังเกตการแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมที่มอบหมาย

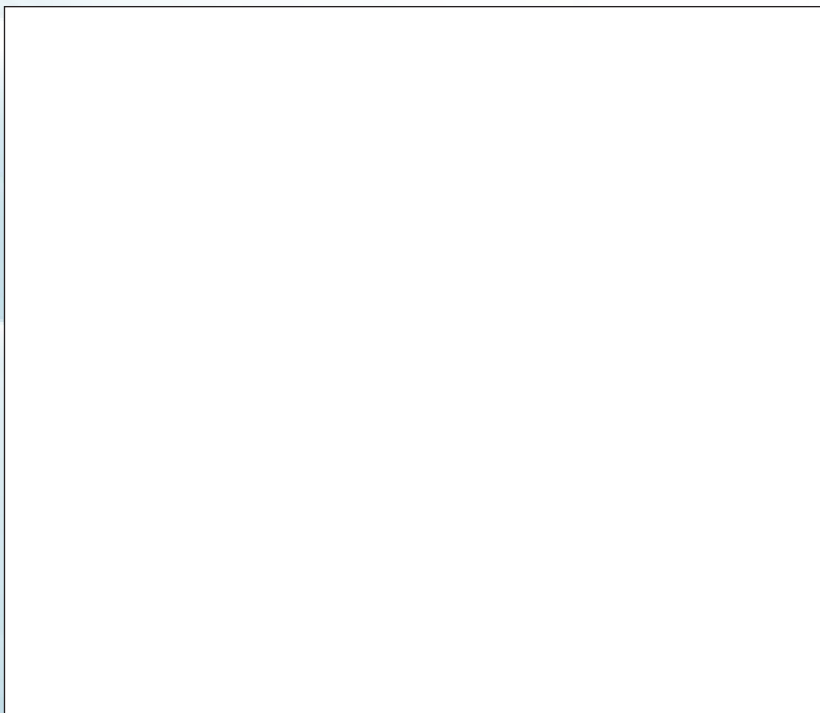


## ในงานที่ 1

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนทุกคนจัดทำ Mind Map เรื่อง การมีวินัยตรงต่อเวลา ประกอบด้วย 1) การมาโรงเรียน 2) การเข้าแถวเคารพธงชาติ 3) การเข้าห้องเรียน 4) การเข้าห้องสอบ 5) การส่งงานที่มอบหมาย และ 6) การนัดหมายในการทำกิจกรรม

ให้นักเรียนสรุปถึงแนวปฏิบัติ/ข้อดี/ข้อเสียของการตรงต่อเวลาในแต่ละองค์ประกอบให้ชัดเจน สวยงาม ตามความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การตรงต่อเวลา และหลักการของการทำ Mind Map

### Mind Map “การตรงต่อเวลา”



## ในงานที่ 2

**คำชี้แจง** สมมติว่านักเรียนได้รับคัดเลือกเป็นนักเรียนดีเด่นที่มีวินัยตรงต่อเวลาของโรงเรียน นักเรียน เขียนพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยของการเป็นผู้มีวินัยตรงต่อเวลา ที่แสดงถึงความดีเด่น เป็นแบบอย่างได้ ให้ละเอียด ชัดเจน

**นักเรียนดีเด่นที่มีวินัยตรงต่อเวลา มีการปฏิบัติ ดังนี้**

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....



## ในงานที่ 3

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนรวมกลุ่มกันจำนวน 4-5 คน แล้วระดมความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมอะไรบ้าง เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนมีวินัยตรงต่อเวลา

โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีวินัย ตรงต่อเวลา  
ดังนี้

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....



เด็กดีมีวินัย



**กิจกรรม**  
**การปฏิบัติตาม**  
**ข้อบังคับ**  
**กฎระเบียบ**

## ชื่อกิจกรรม กฎของโรงเรียน เพ็ชรใสใจ

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามกฎของโรงเรียนได้

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูนำภาพเกี่ยวกับการประท้วงหรือความวุ่นวายในโรงเรียนให้ผู้เรียนได้ศึกษา แล้วให้ผู้เรียนตอบคำถามต่อไปนี้
  - ผู้เรียนเห็นภาพและเหตุการณ์แล้วรู้สึกอย่างไร
  - ถ้าผู้เรียนต้องเรียนหรือทำกิจกรรมในโรงเรียนที่มีเหตุการณ์แบบนี้จะเป็นอย่างไร
2. ผู้เรียนแต่ละคนวิเคราะห์สาเหตุของการประท้วงหรือความวุ่นวายมาจากอะไร

#### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

3. ให้ผู้เรียนเลือกวิธีการต่าง ๆ ที่เพื่อนนำเสนอมาสรุปประเด็นและจัดกลุ่มเป็นการเคารพกฎของโรงเรียน

#### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. ผู้เรียนนำผลการประเมินพฤติกรรมการแสดงออกสรุปเป็นแนวปฏิบัติในการเคารพกฎของโรงเรียนและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง

## ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

5. ให้ผู้เรียนระลึกลย้อนถึงพฤติกรรมของตนเองที่เสี่ยงต่อการผิดกฎของโรงเรียน

6. นักเรียนร่วมกันอภิปรายการประพฤติตามกฎของโรงเรียน การสร้างระเบียบในโรงเรียน

## ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

7. ให้ผู้เรียนนำเสนอวิธีแก้พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการผิดกฎของโรงเรียน

8. ให้ผู้เรียนจัดทำสมุดบันทึกการแสดงพฤติกรรม การประพฤติตามกฎของโรงเรียน

## ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

9. นักเรียนแสดงพฤติกรรม การประพฤติตามกฎของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

10. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนระเบียบที่ถูกต้องของโรงเรียนเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ



## สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. ภาพการประท้วง วุ่นวาย
2. แบบประเมินพฤติกรรม

## การวัดและประเมินผล

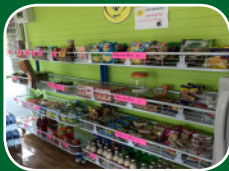
1. สังเกตพฤติกรรมผู้เรียนการปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน
2. ตรวจสอบสมุดบันทึกพฤติกรรม



- ให้นักเรียนฝึกเดินตามสัญลักษณ์ เข้าใจกฎระเบียบของโรงเรียน



- ฝึกให้นักเรียนเข้าแถวอย่างมีระเบียบก่อนไปทำกิจกรรม



- ฝึกการซื้อขายสินค้าโดยไม่มีคนขาย ทำตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้
- “หยิบ จ่าย สบายทุกคน”

## ภาพผนวก

ภาพการประท้วง การก่อความวุ่นวายในสถานศึกษา



รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

# ใบงานที่ 1

1. นักเรียนคิดว่าสาเหตุของความวุ่นวายในภาพ เกิดจากอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนคิดว่าการอยู่ร่วมกันในโรงเรียนอย่างปกติควรปฏิบัติตนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

## ในงานที่ 2

### เรื่อง การปฏิบัติตนตามข้อตกลงกฎระเบียบในชีวิตประจำวัน

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเขียนบันทึกการปฏิบัติตนตามข้อตกลงในชีวิตประจำวันลงในตารางพร้อมกับบอกประโยชน์ที่ได้จากการปฏิบัติ

การปฏิบัติตนตามข้อตกลง	การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ

ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎระเบียบในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

.....

.....



## ในงานที่ 3

### เรื่อง ผลของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนและผลเสียของการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนลงในตารางต่อไปนี้

กฎระเบียบของโรงเรียน	ผลดีของการปฏิบัติตาม	ผลเสียของการไม่ปฏิบัติตาม



## ชื่อกิจกรรม เต้นทางปลอดภัย ใส่ใจกฎจราจร

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการเกิดอุบัติเหตุ
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามกฎจราจรเพื่อป้องกันอุบัติเหตุได้

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูนำภาพการเกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้ศึกษา แล้วให้ผู้เรียนตอบคำถามต่อไปนี้
  - ผู้เรียนเห็นภาพการเกิดอุบัติเหตุแล้วรู้สึกรังไร
  - ถ้าผู้เรียนเป็นคนที่อยู่ในเหตุการณ์หรือในภาพจะเป็นอย่างไร
  - เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพราะสาเหตุใด ถ้าทุกคนทำตามกฎหมายผลจะเป็นอย่างไร

#### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. ผู้เรียนแต่ละคนวิเคราะห์สาเหตุของอุบัติเหตุและการทำตามกฎหมายจราจร
3. ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายผลการไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร

### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. ให้ผู้เรียนเลือกวิธีการต่าง ๆ ที่เพื่อนนำเสนอมาสรุปประเด็นและจัดกลุ่มเป็นการเคารพกฎจราจร

5. ผู้เรียนนำผลการประเมินพฤติกรรมการแสดงออกสรุปเป็นแนวปฏิบัติในการเคารพกฎจราจร นำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง

### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

6. ให้ผู้เรียนระลึกลึย้อนถึงพฤติกรรมของตนเองที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

7. ผู้เรียนกำหนดพฤติกรรมของตนในการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของโรงเรียน

### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

8. ให้ผู้เรียนนำเสนอเหตุผลในการเลือกแสดงวิธีการลดการเกิดอุบัติเหตุที่ตนเลือก

9. ให้ผู้เรียนจัดทำสมุดบันทึกการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติตามกฎจราจร

### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

10. ครูและผู้เรียนร่วมกันกำหนดสถานการณ์แสดงพฤติกรรมในการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน

11. ให้นักเรียนเขียนการ์ด เชิญชวนการปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนในสถานการณ์ต่าง ๆ

## สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. ภาพการเกิดอุบัติเหตุ
2. แบบประเมินพฤติกรรม

## การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้เรียนการปฏิบัติตามกฎจราจร
2. ตรวจสอบสมุดบันทึกพฤติกรรม

## ภาคผนวก

### ภาพอุบัติเหตุ



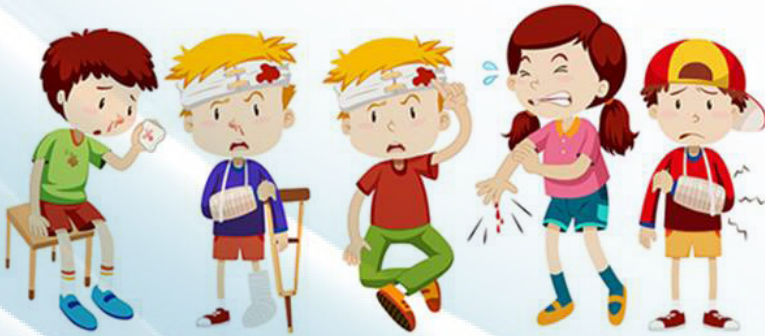


คุยข่าว **เช้า 8** สวัสดิ์ทันงานช่อง 8 ทุกๆ ท่านที่:

SMS 4747888  
หรือ โทร 6 บาท



วานสงกรานต์ (คสช) ขอเพิ่มน้ำหนึ่งกำลังพล 2 ชั้น ๑๖ คณะรัฐมนตรี อนุมัติเพิ่มน้ำหนึ่ง 2 ชั้น กำลังพล 721 นาย



## ในงานที่ 1

นักเรียนคิดว่าอุบัติเหตุเกิดจากอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

นักเรียนจะมีวิธีป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

กฎจราจรเบื้องต้นที่เราควรทราบและปฏิบัติตามมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

## แบบประเมินพฤติกรรม

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเลือกพฤติกรรมที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบจากรายการที่กำหนดให้

ที่	พฤติกรรม	หมายเหตุ
1	เดินชิดไหล่ทางเมื่อมาโรงเรียน	
2	มองซ้าย มองขวา และมองซ้ายอีกครั้งก่อนข้ามถนน	
3	มักเล่นกับเพื่อนเวลาที่เดินมาโรงเรียน	
4	ถือจักรยานด้วยความเร็ว	
5	สวมหมวกนิรภัยทุกครั้งเมื่อซ้อนจักรยานยนต์ผู้ปกครอง	
6	รัดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้งเมื่อเดินทางโดยรถยนต์	
7	เดินชิดขวาเวลาลง-ขึ้นบันได	
8	เดินแซงแถวเพื่อนเป็นประจำ	
9	ชอบวิ่งเวลาขึ้น-ลงบันได	
10	ชอบวิ่งเวลาไปเข้าห้องน้ำ	

พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

.....

.....

.....

พฤติกรรมที่ลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

.....

.....

.....

## ชื่อกิจกรรม วิทยาทันวัยใส แดงกายถูกระเบียบ

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนทราบการแต่งกายที่ถูกต้อง
2. เพื่อให้ผู้เรียนแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูนำภาพเกี่ยวกับการแต่งกายที่ผิดระเบียบให้ผู้เรียนดู แล้วให้ผู้เรียนตอบคำถามต่อไปนี้ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งกาย
2. ผู้เรียนแต่ละคนวิเคราะห์เปรียบเทียบการแต่งกายที่ดีถูกระเบียบและการแต่งกายที่ผิดระเบียบของโรงเรียน
3. นักเรียนร่วมกันสรุปการแต่งกายที่ถูกระเบียบของโรงเรียน

#### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. ให้ผู้เรียนเลือกข้อดีของการแต่งกายที่ถูกระเบียบที่ส่งผลต่อตนเอง
5. ผู้เรียนวิเคราะห์สรุปเป็นแนวปฏิบัติในการแต่งกายในชุดนักเรียน โรงเรียนของตนเอง



### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

6. ให้ผู้เรียนนำเสนอระเบียบข้อบังคับในการแต่งกายของโรงเรียน
7. ให้ผู้เรียนร่วมกันเสนอแนะการแต่งกายในชุดนักเรียนที่ถูกต้องของโรงเรียน
8. ให้นักเรียนร่วมกันให้ข้อคิดเห็น นอกจากการแต่งกายถูกระเบียบแล้วมีอะไรที่นักเรียนควรทำให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
9. นักเรียนทำความเข้าใจตกลงร่วมกันในการแต่งกายที่ถูกระเบียบของห้องเรียน

### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

10. ให้ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง
11. นักเรียนชักชวนเพื่อน ๆ ที่มีการปฏิบัติไม่ถูกระเบียบในเรื่องต่าง ๆ ให้ปรับพฤติกรรมทำตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน

### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

12. ให้นักเรียนจัดทำบันทึกการประพฤติดนถูกระเบียบในด้านต่าง ๆ
13. นักเรียนรายงานการชักชวนเพื่อน ๆ ในการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน

### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

14. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนของนักเรียนในชั้นเรียนและชั้นอื่น ๆ มีการมอบรางวัลผู้เรียนที่แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบในด้านอื่น ๆ

## สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. ภาพเกี่ยวกับการแต่งกาย
2. แบบประเมินพฤติกรรมเรื่องการแต่งกาย

## การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการแต่งกายของผู้เรียน
2. ประเมินพฤติกรรมผู้เรียน

### ภาพชุดที่ 1



จากการแต่งกายของนักเรียนในภาพ นักเรียนรู้อีกอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

## ภาพชุดที่ 2



จากการแต่งกายของนักเรียนในภาพ นักเรียนรู้สึกอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

# ในหน้าที่ 1

นักเรียนคิดว่าการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนส่งผลดี  
ต่อนักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

นักเรียนคิดว่าการแต่งกายชุดนักเรียนที่สุภาพเรียบร้อยควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....



## ชื่อกิจกรรม ระเบียบแถวแจ้วจริง

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการเข้าแถว
2. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนในการเข้าแถวตามกฎของโรงเรียนได้

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูนำภาพเกี่ยวกับความวุ่นวายเกี่ยวกับความไม่เป็นระเบียบในการเข้าแถว ให้นักเรียนศึกษาแล้วตอบคำถาม นักเรียนเห็นภาพและเหตุการณ์แล้วรู้สึกอย่างไร

#### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. ให้นักเรียนแต่ละคนวิเคราะห์สาเหตุของความวุ่นวายจากภาพ เกิดจากอะไร และบันทึกลงในใบงานที่ 1 เรื่อง สาเหตุของความวุ่นวาย

3. ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลการบันทึกจากใบงานที่ 1

4. นักเรียนร่วมกันสรุปสาเหตุของการเกิดความวุ่นวาย และแนวทางที่ควรปฏิบัติให้เกิดความเป็นระเบียบ

#### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

5. ครูนำภาพเกี่ยวกับความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการเข้าแถวทำกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งวิเคราะห์สาเหตุของความเป็นระเบียบ และบันทึกลงในใบงานที่ 2 เรื่อง ระเบียบแถวแจ้วจริง

6. ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลการบันทึกจากใบงานที่ 2

#### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

7. ให้นักเรียนเลือกแนวทางในการปฏิบัติตนในการเข้าแถว หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูกำหนดให้

8. สุ่มนักเรียนนำเสนอการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ

#### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

9. ให้นักเรียนร่วมกันนำเสนอแนวทางในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเข้าแถวทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน บันทึกผลในใบงานที่ 3 เรื่อง การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเข้าแถวทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน

10. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเข้าแถวทำกิจกรรมต่าง ๆ

#### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

11. ให้นักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเข้าแถวทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

12. มอบรางวัลนักเรียนที่ปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเข้าแถวทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน

### สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

1. ภาพเกี่ยวกับการเข้าแถวไม่เป็นระเบียบ
2. ภาพเกี่ยวกับการเข้าแถวเป็นระเบียบ
3. ใบงานที่ 1 เรื่อง สาเหตุของความวุ่นวาย
4. ใบงานที่ 2 เรื่อง ระเบียบแถวแจ่มจริง
5. ใบงานที่ 3 เรื่อง การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเข้าแถวทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน

## การประเมินผล

### แบบประเมินผลงาน

1. ด้านความรู้ (การนำเสนอผลงาน)
2. ด้านทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด (ผลงานจากการทำใบงาน)
3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (พฤติกรรมนักเรียน)

# ใบงานที่ 1

## เรื่อง สาเหตุของความวุ่นวาย

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนแต่ละคนวิเคราะห์สาเหตุของความวุ่นวายจากภาพ  
เกิดจากอะไร และบันทึกลงในแบบบันทึก



**แบบบันทึก ใบงานที่ 1 เรื่อง สาเหตุของความวุ่นวาย**

นักเรียนคิดว่าความวุ่นวายในภาพเกิดจากสาเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....



## ใบงานที่ 2

### เรื่อง ระเบียบแถวแจ้วจริง

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนแต่ละคนดูภาพวิเคราะห์ความเป็นระเบียบจากภาพ  
เกิดจากอะไร และบันทึกลงในแบบบันทึก



#### แบบบันทึก ใบงานที่ 2 เรื่อง ระเบียบแถวแจ้วจริง

นักเรียนคิดว่าความเป็นระเบียบเรียบร้อยในภาพเกิดจากสาเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

## ในงานที่ 3

### เรื่อง การปฏิบัติตนเกี่ยวกับกรรทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนร่วมกันนำเสนอแนวทางในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเข้าแถวทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน แล้วบันทึกผลการเข้าแถวทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน มีดังนี้

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....
10. ....



## แบบประเมินผลงาน

ใบงานที่..... เรื่อง.....

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

**คำชี้แจง** เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับระดับคะแนน

ด้าน	สิ่งที่ประเมิน	ระดับคะแนน				
		0	1	2	3	4
1. ความรู้	การนำเสนอผลงาน					
2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด	ผลงานจากการทำใบงาน					
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	พฤติกรรมนักเรียน					
รวม						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

### เกณฑ์การประเมินผล และระดับคุณภาพของงาน

คะแนนรวม	ระดับคุณภาพของงาน	ประเมินผลรวม
10 - 12	ดีมาก	ผ่าน
7 - 9	ดี	ผ่าน
4 - 6	พอใช้	ผ่าน
0 - 3	ปรับปรุง	ไม่ผ่าน

### การประเมินผลโดยรวม

ผ่าน

ไม่ผ่าน

## เกณฑ์การประเมิน (แบบประเมินผลงาน)

### 1. ด้านความรู้ (การนำเสนอผลงาน)

ระดับ 4 เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้องชัดเจน มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาดีถูกต้อง

ระดับ 3 เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้องชัดเจน มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ระดับ 2 เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ระดับ 1 เนื้อหาครบถ้วน ไม่ถูกต้องไม่ชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ระดับ 0 เนื้อหาไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้องไม่ชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

### 2. ด้านทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด (ผลงานจากการทำงาน)

ระดับ 4 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความร่วมมือในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 3 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความร่วมมือในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 2 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความร่วมมือในการทำงาน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 1 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ  
ขาดความร่วมมือในการทำงาน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิด  
วิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 0 ไม่มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ  
ขาดความร่วมมือในการทำงาน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิด  
วิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

### 3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (พฤติกรรมนักเรียน)

ระดับ 4 ทุกคนมีส่วนร่วมทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม  
แสดงออกถึงความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน

ระดับ 3 มีนักเรียนบางคนไม่สนใจทำงาน

ระดับ 2 สมาชิกในกลุ่มครึ่งหนึ่งยังไม่ได้ร่วมงานกลุ่ม

ระดับ 1 มีนักเรียนบางคนทำงาน และไม่สนใจกระตุ้นให้

เพื่อนทำ

ระดับ 0 ต่างคนต่างทำ โดยไม่มีการปรึกษากันเลย

## ชื่อกิจกรรม ป้องแป้ง กลับใจ

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องกฎ ระเบียบของโรงเรียน
2. เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนได้อย่าง

ถูกต้อง

### ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูนำวีดิทัศน์ เรื่อง นิทานป้องแป้ง ตอนกลับใจวันแม่ (เล็กโตดเรียน) <https://www.youtube.com/watch?v=wbTlxY6Ding> ให้นักเรียนชม แล้วให้ผู้เรียนตอบคำถามต่อไปนี้
  - ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์เช่นนี้
  - บอกวิธีป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้

#### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง “กฎ ระเบียบของโรงเรียน” พร้อมทั้งให้นักเรียนทำใบงาน ดังนี้
  - ใบงานที่ 1 การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน จะส่งผลดีต่อตนเอง โรงเรียน ครอบครัว และชุมชนอย่างไร
  - ใบงานที่ 2 การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน จะส่งผลเสียต่อตนเอง โรงเรียน ครอบครัว และชุมชนอย่างไร

### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

3. นักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
4. นักเรียนร่วมกันสรุปการปฏิบัติตนตามระเบียบของโรงเรียน

### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

5. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายข้อดีของการปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนและข้อเสียของการไม่ปฏิบัติตามตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน
6. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการเชิญชวนนักเรียนชั้นอื่น ๆ ปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน

### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

7. นักเรียนและครูร่วมกันสรุป พร้อมทั้งบันทึกข้อดีของการปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน และข้อเสียของการไม่ปฏิบัติตามตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน

### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

8. ครูเสริมแรงวินัยทางบวกให้กับผู้เรียน เช่น มอบรางวัล คำชมเชย ปรบมือ ฯลฯ

## สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. วิดิทัศน์ เรื่อง นิทานป้องกัน ตอนกลับใจวันแม่ (เลิกโดดเรียน)  
<https://www.youtube.com/watch?v=wbTlxY6Ding> (สื่อที่ใช้ควรนำมาจากสถานการณ์จริง/จากเรื่องที่ใกล้ตัวหรือจากเหตุการณ์ปัจจุบัน/เป็นเรื่องที่เป็นประเด็นร้อนที่ใกล้ตัวผู้เรียน เช่น ข่าวนักเรียนยกพวกตีกัน นักเรียนมาโรงเรียนสาย/ทิ้งขยะไม่เป็นที่ ฯลฯ

2. ใบความรู้ เรื่อง กฎ ระเบียบของโรงเรียน
3. ใบงาน

3.1 การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนจะส่งผลดี  
ต่อตนเอง โรงเรียน ครอบครัว และชุมชนอย่างไร

3.2 การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนจะส่งผลเสีย  
ต่อตนเอง โรงเรียน ครอบครัว และชุมชนอย่างไร

### การวัดและประเมินผล

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลของผู้เรียน





## ในคความรู้ เรื่อง กฎ ระเบียบของโรงเรียน

**กฎ** หมายถึง ข้อกำหนด หรือข้อบัญญัติที่บังคับให้ต้องมีการปฏิบัติตาม

**ระเบียบ** หมายถึง แบบแผนที่วางไว้เป็นแนวปฏิบัติเพื่อควบคุมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น ระเบียบโรงเรียน

**กฎ ระเบียบ** คือข้อตกลงระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

**โรงเรียน** หมายถึง สถานศึกษา

**กฎระเบียบของโรงเรียน** หมายถึง ข้อกำหนดของโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัย

### กฎระเบียบคืออะไร

คำว่า “กฎ” คือ ข้อบังคับที่อยู่ในความเป็นจริง เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินและชีวิต ระเบียบวินัยนั้นเป็นสิ่งซึ่งมีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะกับนักเรียนหรือเยาวชน อันจะเป็นกำลังอย่างมากในการพัฒนา เพื่อที่จะนำพาประเทศชาติไปสู่ความรุ่งเรืองได้

“ระเบียบวินัย” คือ คุณสมบัติที่สำคัญในการดำเนินชีวิต ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนเอง ให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง โดยเกิดจากการสำนึกซึ่งต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต หากแต่ต้องเป็นสิ่ง ที่ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเองและผู้อื่น โดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและไม่ขัดต่อสิทธิของผู้อื่น ความมีวินัยในตนเอง สามารถควบคุม

ตนเองให้ปฏิบัติตนตามระเบียบข้อตกลงของสังคมส่วนรวมด้วยความ  
สมัครใจของผู้ปฏิบัติเองเพื่อความสงบสุขในชีวิตและความเป็นระเบียบ  
เรียบร้อยของสังคม



## ในงาน

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนตอบคำถามการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน  
ดังต่อไปนี้

1. การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนจะส่งผลดีต่อตนเอง  
โรงเรียน ครอบครัวและชุมชนอย่างไร

การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนจะส่งผลดีต่อตนเอง  
คือ

.....  
.....  
.....

ผลดีต่อโรงเรียน คือ

.....  
.....  
.....

ผลดีต่อครอบครัว คือ

.....  
.....  
.....

ผลดีต่อชุมชน คือ

.....  
.....  
.....

2. การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนจะส่งผลเสีย  
ต่อตนเอง โรงเรียน ครอบครัว และชุมชนอย่างไร

การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนจะส่งผลเสีย  
ต่อตนเอง คือ

.....

.....

.....

ผลเสียต่อโรงเรียน คือ

.....

.....

.....

ผลเสียต่อครอบครัว คือ

.....

.....

.....

ผลเสียต่อชุมชน คือ

.....

.....

.....



## แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานรายบุคคลของผู้เรียน

ที่	พฤติกรรม ชื่อ-สกุล	ความสนใจ			การแสดง ความคิดเห็น			การตอบ คำถาม			การยอมรับ ฟังคนอื่น			หมายเหตุ
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

เกณฑ์การวัดผล ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

### เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้งแต่ไม่สม่ำเสมอ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมโดยครูคอยกระตุ้น 1 คะแนน

### เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 -12	ดี
7 - 9	พอใช้
4 - 6	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(.....)

...../...../.....

เด็กดีมีวินัย



# กิจกรรม

## การควบคุมตนเอง

## ชื่อกิจกรรม ควบคุมตนเองได้ ไม่ทำลายกฎระเบียบ

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในระเบียบแถว ไม่แซงคิวเพื่อแย่งกันรับประทานอาหาร
2. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูเปิดหนังสือ “QUEUE” : <https://www.youtube.com/watch?v=vZym9-7hGo8> โต้ไปไม่โกง ให้นักเรียนดู
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับหนังสือ “QUEUE” : โต้ไปไม่โกง ให้นักเรียนดูแล้วรู้สึกอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด การโกงจึงเป็นสิ่งไม่ดี
3. นักเรียนกันวิเคราะห์ การโกงเกิดจากสาเหตุใด ทำอย่างไรจึงจะไม่โกง
4. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการเข้าคิวซื้ออาหาร การเดินแถว
5. ครูนำคลิปการเข้าแถวเข้าคิว <https://www.youtube.com/watch?v=FOrGijZK5m0> ให้นักเรียนวิเคราะห์ผลดีของการเข้าแถว จากคลิปที่ศึกษา

## ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

6. ให้นักเรียนช่วยกันคิดปัญหาเกี่ยวกับระเบียบแถว การแข่งคิวในการรับประทานอาหารในโรงเรียนที่เกิดขึ้นว่ามีผลดี ผลเสียอย่างไรบ้าง และจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร

## ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

7. ครูแจกใบงานที่ 1.1 ให้กับนักเรียน เพื่อศึกษา เรื่องระเบียบวินัย นำไปปฏิบัติตามข้อตกลงนักเรียนระดมสมองแสดงความคิดเห็นว่านักเรียนจะทำตามกฎ ระเบียบเข้าแถวเข้าคิวเพราะเหตุใด

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการควบคุมตนเอง ในการทำตามกฎ ระเบียบสร้างวินัยในสังคม

## ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

9. ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินตนเอง และพูดปลุกฝัง เจตคติที่ดีให้กับนักเรียน

## ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

10. ครูและนักเรียนสร้างข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับ ระเบียบแถว การเข้าแถวรับประทานอาหาร ทำอย่างไรที่จะสามารถควบคุมตนเองได้และนำไปปฏิบัติ

## ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

11. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลง ในระดับชั้นเรียน หลังจากนั้นขยายผลทำทั้งระบบโรงเรียน นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลง จนเป็นนิสัย



## สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. ใบงานที่ 1.1 ระเบียบวินัย
2. หนังสือ “QUEUE” : โตไปไม่โกงให้นักเรียนดู

## การวัดและประเมินผล

แบบประเมินพฤติกรรมการควบคุมตนเอง



## ในตอนที่ 1.1

**คำชี้แจง** จงใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ปฏิบัติ และใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อที่ไม่ปฏิบัติ

- ..... 1. เตือนตนเอง สังเกตตนเอง และบันทึกว่าเรากำลังทำอะไร
- ..... 2. ควบคุมตัวเองไม่ให้ชื่อของเยอะ ๆ ไปได้ เมื่อเห็นของเยอะ ๆ ใดๆ เป็นอันต้องซื้อตลอด
- ..... 3. ทำข้อตกลงกับตัวเองเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน มีการระบุขั้นตอนดำเนินการและเวลาในการดำเนินการอย่างชัดเจน
- ..... 4. ควบคุมตนเองได้ เป็นคนที่มีวินัยในตนเอง
- ..... 5. รู้จักรับฟังและแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง
- ..... 6. บ่อยครั้งที่ทำงานไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ..... 7. เป็นคนที่มีความรับผิดชอบดี จะสำนึกในหน้าที่ พยายามทำให้ดี และเสร็จทันกำหนดทุกครั้ง
- ..... 8. ไม่เคยคิดแข่งคิวเพื่อนเลยขณะเข้าแถว
- ..... 9. เชื่อฟังคุณพ่อ คุณแม่ เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง
- ..... 10. เมื่อทำการบ้านไม่ได้ มักถามครูในวันส่งงาน

**เกณฑ์การให้คะแนน**

นักเรียนทำถูกต้อง 7 ข้อ จาก 10 ข้อ ถือว่าผ่าน

**สรุป**

ผ่าน

ไม่ผ่าน

## แบบประเมินพฤติกรรมการควบคุมตนเอง

ข้อ	รายการประเมิน	ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		4		3		2		1	
1	ผู้เรียนให้ความสนใจร่วมกิจกรรมอย่างตั้งใจ								
2	ผู้เรียนสามารถนำเสนอกิจกรรมที่เป็นปัญหาได้หลากหลาย								
3	ผู้เรียนสามารถเรียบเรียงปัญหาในการควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี								
4	ผู้เรียนสามารถสรุปความสำคัญของการควบคุมตนเองได้								
5	ผู้เรียนมีพฤติกรรมในการควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี								

### เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 18 - 20	หมายถึง	ดีมาก	ระดับคุณภาพ 4
คะแนน 14 - 17	หมายถึง	ดี	ระดับคุณภาพ 3
คะแนน 10 - 13	หมายถึง	พอใช้	ระดับคุณภาพ 2
คะแนน 1 - 9	หมายถึง	ปรับปรุง	ระดับคุณภาพ 1

### สรุปผลการประเมิน

ได้คะแนน.....ระดับคุณภาพ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

## ชื่อกิจกรรม จิตสำราญ งานสำเร็จ

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถควบคุมตนเอง ในการทำงานให้สำเร็จ ได้โดยเร็วและถูกต้อง
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขและประสบผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูให้ผู้เรียนทำงาน โดยกำหนดระยะเวลาให้ 20 นาที (งานตามแผนการจัดการเรียนรู้)
2. เมื่อครบเวลาที่กำหนด ครูเรียกเก็บชิ้นงาน และ สำนวณจำนวนผู้เรียนที่ทำงานสำเร็จทันเวลาและทำงานไม่เสร็จทันเวลา
3. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นการทำงาน ทันตามเวลากับทำงานไม่ทันตามกำหนดเวลา มีความแตกต่างกันอย่างไร
4. นักเรียนที่ทำงานไม่ทันตามกำหนดเวลา คิดว่า เป็นเพราะอะไร ให้เล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง
5. นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน ไม่ทันเวลา

## ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

6. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 5-6 คน แล้วให้ผู้เรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

- เขียนเหตุผลที่ทำงานสำเร็จได้ตามเวลาที่กำหนด และบอกเหตุผลที่ทำงานไม่สำเร็จ จากนั้นช่วยกันระบупัญหาที่เกิดขึ้น
- บอกวิธีการจัดการตนเองในการทำงานให้สำเร็จ

## ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

7. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอวิธีการจัดการตนเองในการทำงานให้สำเร็จ และเปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ ได้ซักถามตามความสนใจ

8. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จที่เคยได้รับจากการที่สามารถทำกิจกรรมได้ตามเป้าหมายทำงานได้สำเร็จตามที่กำหนดในสถานการณ์ต่าง ๆ

## ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

9. นักเรียนจัดทำสมุดบันทึกการแสดงพฤติกรรม การควบคุมตนเองในการทำงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

## ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

10. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้ในการควบคุมตนเอง และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

## ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

11. นักเรียนนำพฤติกรรมควบคุมตนเองไปใช้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

## สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. ใบงานเขียนเรื่องจากภาพ
2. แบบประเมินพฤติกรรมการควบคุมตนเอง

## การวัดและประเมินผล

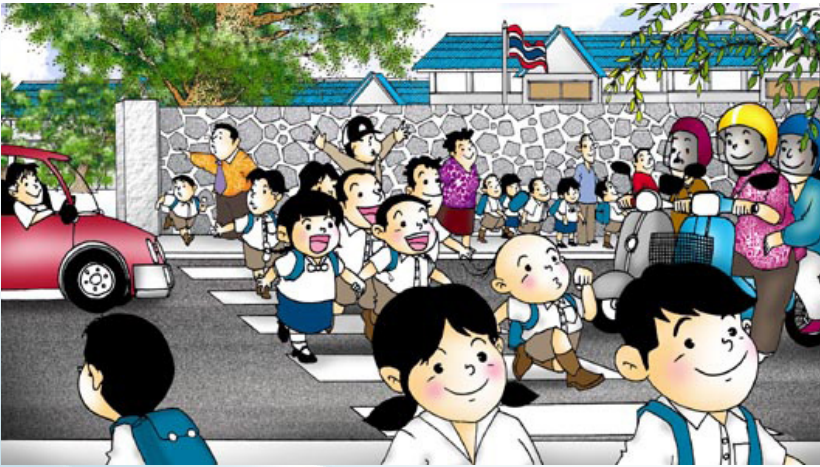
แบบประเมินพฤติกรรมการควบคุมตนเอง



# ในงาน ฟังเรื่องจากภาพ

## คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนเขียนเรื่อง พร้อมกับตั้งชื่อเรื่อง ความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด ได้ภาพที่กำหนดให้ ภายในเวลา 20 นาที



ชื่อเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนทำงานได้ตามกำหนดเวลาหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

### แบบประเมินพฤติกรรมการควบคุมตนเอง

**คำชี้แจง** ผู้ประเมินสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน 4, 3, 2, 1 เพียงช่องเดียว โดยพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพ

ข้อ	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1	ผู้เรียนให้ความสนใจร่วมกิจกรรมอย่างตั้งใจ				
2	ผู้เรียนสามารถนำเสนอกิจกรรมที่เป็นปัญหาได้หลากหลาย				
3	ผู้เรียนสามารถเรียบเรียงปัญหาในการควบคุมตนเองเป็นอย่างดี				
4	ผู้เรียนสามารถสรุปความสำคัญการควบคุมตนเองได้				
5	ผู้เรียนมีพฤติกรรมในการควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี				



## เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	17 - 20	หมายถึง	ดีมาก	ระดับคุณภาพ	4
คะแนน	13 - 16	หมายถึง	ดี	ระดับคุณภาพ	3
คะแนน	9 - 12	หมายถึง	พอใช้	ระดับคุณภาพ	2
คะแนน	5 - 8	หมายถึง	ปรับปรุง	ระดับคุณภาพ	1

## สรุปผลการประเมิน

ได้คะแนน.....ระดับคุณภาพ.....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....



## ชื่อกิจกรรม ตัวฉันเป็นของฉัน

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการวิเคราะห์ตนเอง
2. นักเรียนสามารถควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. นักเรียนดูคลิปหนึ่งสั้น เกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท  
จากนั้น นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- 1) การทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นได้อย่างไร
- 2) ถ้านักเรียนอยู่ในสถานการณ์ทะเลาะวิวาท

ต้องปฏิบัติอย่างไร

- 3) ผลเสียจากการทะเลาะวิวาท
- 4) ทำอย่างไรการทะเลาะวิวาทจึงจะไม่เกิดขึ้น

ในสังคม โรงเรียน และที่ต่าง ๆ

#### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการอยู่ร่วมกันในสังคม  
แต่ละคนต้องทำอะไรสังคม จึงจะเกิดความสงบสุข

3. นักเรียนร่วมกันสรุปการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ทุกคน  
ต้องรู้จักควบคุมตนเองไม่ไปทำร้ายคนอื่น และรู้จักหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาท

### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. นักเรียนแต่ละคนเสนอวิธีการแก้ปัญหาการควบคุมตนเองเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีความไม่เข้าใจกัน การทะเลาะวิวาทด้วยเหตุต่าง ๆ

5. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปการควบคุมตนเองของทุกคน

### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

6. แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-10 คน แสดงบทบาทสมมติ “การควบคุมตนเอง” ที่นักเรียนสนใจกลุ่มละ 1 เรื่อง

7. ร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติในการควบคุมตนเองในแต่ละเรื่อง

### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

8. ให้นักเรียนเขียนพฤติกรรมของตนเอง และแนวทางการควบคุมตนเองในพฤติกรรมนั้นๆ

9. นักเรียนนำเสนอพฤติกรรมการควบคุมตนเองที่ประทับใจ และเปิดโอกาสให้ซักถาม

### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

10. จัดทำสมุดบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน และทักษะการควบคุมตนเองของนักเรียน

11. ครูชื่นชมนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ดีเป็นระยะ ๆ

## สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. คลิปหนังสือ เรื่องการทะเลาะวิวาท 2 เรื่อง (คลิปที่เป็นปัจจุบัน)
2. สมุดบันทึก
3. บทบาทสมมุติ (นักเรียนเตรียมเอง)

## การวัดและประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรม



## 2. สมุดบันทึกพฤติกรรม

### แบบสังเกตพฤติกรรม

**คำชี้แจง** ผู้ประเมินสังเกตพฤติกรรม และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน 4, 3, 2, 1 เพียงช่องเดียว โดยพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพ

ข้อ	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
		ดีมาก 4	ดี 3	พอใช้ 2	ปรับปรุง 1
1	นักเรียนให้ความสนใจร่วมกิจกรรมอย่างตั้งใจ				
2	นักเรียนสามารถนำเสนอกิจกรรมที่เป็นปัญหาได้หลากหลาย				
3	นักเรียนสามารถเรียบเรียงปัญหาในการควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี				
4	นักเรียนสามารถสรุปความสำคัญของการควบคุมตนเองได้				

5	นักเรียนมีพฤติกรรมในการควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี				
---	--	--	--	--	--

### เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	17 - 20	หมายถึง	ดีมาก	ระดับคุณภาพ	4
คะแนน	13 - 16	หมายถึง	ดี	ระดับคุณภาพ	3
คะแนน	9 - 12	หมายถึง	พอใช้	ระดับคุณภาพ	2
คะแนน	5 - 8	หมายถึง	ปรับปรุง	ระดับคุณภาพ	1

### สรุปผลการประเมิน

ได้คะแนน.....ระดับคุณภาพ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน  
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเขียนสมุดบันทึกพฤติกรรมในตารางต่อไปนี้

**สมุดบันทึกพฤติกรรม**

สถานการณ์	พฤติกรรมที่ควบคุมได้	พฤติกรรมที่ควบคุมไม่ได้


## ชื่อกิจกรรม เศรษฐิน้อยตามรอยพ่อ

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงินได้อย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้นักเรียนใช้จ่ายเงินอย่างคุ้มค่าและเป็นระบบ

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมพึงประสงค์

1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการออมเงิน และการใช้จ่ายเงินของนักเรียน

2. ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโออินทານ เรื่อง “ฝ้ายเก็บออม”

<https://www.youtube.com/watch?v=42Jbseo6FOs>

#### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน หรือตามความเหมาะสม

4. นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออมเงิน และการใช้จ่ายเงินที่ได้ จากคลิป

5. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอผลงานใบงานที่ 1



เรื่อง การออม จากวิดีโอ เรื่อง “ฝ้ายเก็บออม” และบันทึกผลการอภิปราย  
ในใบงานที่ 1 เรื่อง การออม

### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

6. นักเรียนและครูร่วมกันสรุป เรื่องการออม  
7. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอวิธีการออมของตน  
พร้อมบอกวิธีการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายอย่างประหยัดให้มีเหลือสำหรับการออม

### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

8. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มร่วมกันอภิปรายนำเสนอแนวทาง  
ในการควบคุมการใช้จ่ายเงินของกลุ่มตนเอง และบันทึกผลลงในใบงานที่ 2  
เรื่อง การใช้จ่ายเงิน

### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

9. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการออมเงิน  
และการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงินอย่างมีคุณค่า และบันทึกผลลงใน  
ใบงานที่ 3 เรื่อง การออมเงิน และการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน  
อย่างมีคุณค่า

### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

10. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการออมเงิน และ  
การควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงินอย่างมีคุณค่า

11. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติควบคุมตนเองในเรื่องการใช้จ่ายเงิน และฝากเงินออมทรัพย์ในห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง

### สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

1. คลิปวีดีโอนิทาน เรื่อง ฝ้ายเก็บออม
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง การออม
3. ใบงานที่ 2 เรื่อง การใช้จ่ายเงิน
4. ใบงานที่ 3 เรื่อง การออมเงิน และการควบคุมตนเอง

ในการใช้จ่ายเงินอย่างมีคุณค่า

### การประเมินผล

#### แบบประเมินผลงาน

1. ด้านความรู้ (การนำเสนอผลงาน)
2. ด้านทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด (ผลงานจาก



การทำใบงาน)

### 3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (พฤติกรรมนักเรียน)

กลุ่มที่.....

**คำชี้แจง** นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออมเงิน และการใช้จ่ายเงินที่ได้ จากคลิปวิดีโอ เรื่อง “ฝ้ายเก็บออม” และบันทึกผล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออมเงิน และการใช้จ่ายเงินของฝ้าย มีดังนี้

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....



9. ....

10. ....

กลุ่มที่.....

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายนำเสนอแนวทางในการควบคุม  
การใช้จ่ายเงินของกลุ่มตนเอง และบันทึกผล

แนวทางในการควบคุมการใช้จ่ายเงิน มีดังนี้

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

7. ....

8. ....



9. ....

10. ....

กลุ่มที่.....

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการออมเงิน และการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงินอย่างมีคุณค่า และบันทึกผล

ประโยชน์ของการออมเงิน และการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงินอย่างมีคุณค่า มีดังนี้

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

7. ....

8. ....

เก็บออมวันนี้  
มีสุขในวันหน้า....  
นะจ๊ะ



9. ....
10. ....

**แบบประเมินผลงาน**  
**ใบงานที่.....เรื่อง.....**

ชื่อกลุ่ม .....

- สมาชิกกลุ่ม
1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....

**คำชี้แจง** เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับระดับคะแนน

ด้าน	สิ่งที่ประเมิน	ระดับคะแนน				
		0	1	2	3	4
1. ความรู้	การนำเสนอผลงาน					
2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด	ผลงานจากการทำใบงาน					
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	พฤติกรรมนักเรียน					
<b>รวม</b>						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน  
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

### เกณฑ์การประเมินผล และระดับคุณภาพของงาน

คะแนนรวม	ระดับคุณภาพของงาน	ประเมินผลรวม
10 - 12	ดีมาก	ผ่าน
7 - 9	ดี	ผ่าน
4 - 6	พอใช้	ผ่าน
0 - 3	ปรับปรุง	ไม่ผ่าน

### การประเมินผลโดยรวม

ผ่าน  ไม่ผ่าน

### เกณฑ์การประเมิน (แบบประเมินผลงาน)

#### 1. ด้านความรู้ (การนำเสนอผลงาน)

ระดับ 4 เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้องชัดเจน มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาดีถูกต้อง

ระดับ 3 เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้องชัดเจน มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ระดับ 2 เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ระดับ 1 เนื้อหาครบถ้วน ไม่ถูกต้องไม่ชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ระดับ 0 เนื้อหาไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้องไม่ชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

#### 2. ด้านทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด (ผลงานจากการทำใบงาน)

ระดับ 4 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความร่วมมือ

ในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 3 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความร่วมมือในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 2 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความร่วมมือในการทำงาน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 1 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ขาดความร่วมมือในการทำงาน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 0 ไม่มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ขาดความร่วมมือในการทำงาน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

### 3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (พฤติกรรมนักเรียน)

ระดับ 4 ทุกคนมีส่วนร่วมทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม แสดงออกถึงความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน

ระดับ 3 มีนักเรียนบางคนไม่สนใจทำงาน

ระดับ 2 สมาชิกในกลุ่มครั้งหนึ่งยังไม่ได้ร่วมงานกลุ่ม





เด็กดีมีวินัย



ตรงต่อเวลา

ปฏิบัติตาม  
ตามข้อบังคับ  
กฎระเบียบ

ควบคุม  
ตนเอง

ทำงาน  
ตามขั้นตอน

เคารพ  
ตนเอง  
และผู้อื่น



# กิจกรรม

## การทำงานตาม ขั้นตอน

## ชื่อกิจกรรม การทำงานเป็นขั้นตอนสอนคุณธรรม

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจการทำงานเป็นขั้นตอน และเป็นระบบ และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำเสนอวิธีการและระบบการทำงานที่ประสบความสำเร็จ
3. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนในการทำงานเป็นขั้นตอนได้

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 3 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูสนทนาซักถามสภาพปัญหาที่อยู่รอบตัวนักเรียน ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนที่นักเรียนอยากแก้ไข หรือความดีที่นักเรียนอยากทำ แล้วช่วยกันเลือกประเด็นที่อยากแก้ปัญหา หรือประเด็นความดีที่อยากทำ
2. ครูนำกรณีศึกษาในการแก้ปัญหาขณะในโรงเรียน ให้นักเรียนศึกษาเพื่อวิเคราะห์ร่วมกัน ถ้าทุกคนไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตน จะเกิดผลอย่างไร
3. ครูและนักเรียนสรุปร่วมกัน ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องทำตามหน้าที่ของตนและมีขั้นตอนในการทำงานที่ถูกต้อง

#### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. ครูเตรียมกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนจัดทำโครงงาน โดยจัดกลุ่ม และทำงานในเวลาที่กำหนดโดยให้ประเด็นหลักและเงื่อนไขที่ชัดเจน

### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

5. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน หรือตามความเหมาะสม

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาจากใบความรู้ที่ 1 ตัวอย่างและวิธีการทำโครงการ แล้ววางแผนการทำงานเป็นขั้นตอนและเตรียมนำเสนอผลงาน

7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการทำภารกิจให้สำเร็จ พร้อมทั้งนำเสนอชิ้นงานและสร้างรูปแบบการประเมินโดยผู้ชม

### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

8. ครูและนักเรียน พร้อมทั้งผู้ชมการแสดงผลงานโครงการ ประเมินผลงานโครงการให้ข้อเสนอแนะและเติมเต็มให้โครงการมีความสมบูรณ์

9. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลสำเร็จในการทำโครงการเกิดจากสาเหตุใด

10. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ ถ้านักเรียนแต่ละคนไม่ทำงานตามขั้นตอนที่กำหนดจะเกิดผลอย่างไร

### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

11. ให้นักเรียนนำเสนอโครงการ พร้อมทั้งสรุปโครงการที่แสดงถึงกระบวนการทำงานเป็นผังความคิด (mind map) พร้อมทั้งประเมินโครงการสำหรับผู้ชมโครงการ

12. นักเรียนนำผลการประเมินโครงการมาพัฒนากระบวนการทำงานของตนเอง เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง

### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

13. ให้นักเรียนเขียนกระบวนการทำงานของตนเอง พร้อมทั้งอธิบายจุดเด่นของกระบวนการทำงาน

14. ให้นักเรียนนำเสนอเหตุผลในการเลือกวิธีการ  
กระบวนการทำงาน และเปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ ได้ซักถามตามความสนใจ

15. ให้นักเรียนจัดทำสมุดบันทึกการเรียนรู้ คุณลักษณะ  
และพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง

16. ให้นักเรียนจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)  
ของตนเองอย่างเป็นระบบ

## สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 ตัวอย่างและวิธีการทำโครงการ
2. ใบงานมอบหมายโครงการ
3. อุปกรณ์ในการทำโครงการ

## การประเมินผล

### แบบประเมินผลงาน

1. ด้านความรู้ (การนำเสนอผลงาน)
2. ด้านทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด (ผลงานจาก  
การทำใบงาน)
3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (พฤติกรรมนักเรียน)



# ในทศวรรษที่ 1

## ตัวอย่างและวิธีการทำโครงการ

**โครงการ** คือ งานวิจัยเล็ก ๆ สำหรับเป็นการแก้ปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หากเนื้อหาหรือข้อสงสัยเป็นไปตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดจะเรียกว่าโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ

### กระบวนการการทำโครงการ

1. กำหนดปัญหา หัวข้อเรื่อง
2. ตั้งสมมุติฐาน หรือคำตอบชั่วคราว
3. ออกแบบการศึกษาค้นคว้า การทดลอง
4. ลงมือปฏิบัติ
5. สรุปผลโดยการจัดทำรายงานโครงการ.....อาจมีปัญหาใหม่

เกิดขึ้น.....

6. นำเสนอผลงาน ประเมินผล
7. จัดนิทรรศการ ส่งประกวด

### หัวข้อการเขียนรายงานโครงการ

1. โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้.....เรื่อง.....
2. ผู้จัดทำ.....อาจารย์ที่ปรึกษา.....โรงเรียน.....

สังกัด.....ระดับชั้น....

3. บทคัดย่อ
4. กิตติกรรมประกาศ

5. บทที่ 1 บทนำ ที่มาและความสำคัญของโครงการ.....  
วัตถุประสงค์.....สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง.....(ถ้ามี)....

6. บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำโครงการเรื่องนี้

7. บทที่ 3 อุปกรณ์ วิธีดำเนินการศึกษา

8. บทที่ 4 ผลการศึกษา และอภิปรายผล

9. บทที่ 5 สรุปผล ประโยชน์ ข้อเสนอแนะ

10. เอกสารอ้างอิง

11. หมายเหตุ : ตัวอย่างโครงการของนักเรียนจึงมีรูปแบบหลากหลายตามความสามารถของนักเรียนแต่ละระดับชั้น



## ใบงานมอบหมายโครงการ

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาจากใบความรู้ที่ 1 ตัวอย่างและวิธีการทำโครงการ แล้ววางแผนการทำงานเป็นขั้นตอน เตรียมนำเสนอผลงาน และสร้างรูปแบบการประเมินโดยผู้ชม

### แบบประเมินผลงาน

ใบงานที่.....เรื่อง.....

ชื่อกลุ่ม .....

- สมาชิกกลุ่ม
1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....

**คำชี้แจง** เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับระดับคะแนน

ด้าน	สิ่งที่ประเมิน	ระดับคะแนน				
		0	1	2	3	4
1. ความรู้	การนำเสนอผลงาน					
2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด	ผลงานจากการทำงาน					
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	พฤติกรรมนักเรียน					
รวม						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน  
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

## เกณฑ์การประเมินผล และระดับคุณภาพของงาน

คะแนนรวม	ระดับคุณภาพของงาน	ประเมินผลรวม
10 - 12	ดีมาก	ผ่าน
7 - 9	ดี	ผ่าน
4 - 6	พอใช้	ผ่าน
0 - 3	ปรับปรุง	ไม่ผ่าน

### การประเมินผลโดยรวม

ผ่าน       ไม่ผ่าน

### เกณฑ์การประเมิน (แบบประเมินผลงาน)

#### 1. ด้านความรู้ (การนำเสนอผลงาน)

ระดับ 4 เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้องชัดเจน มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาดีถูกต้อง

ระดับ 3 เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้องชัดเจน มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ระดับ 2 เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ระดับ 1 เนื้อหาครบถ้วน ไม่ถูกต้องไม่ชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ระดับ 0 เนื้อหาไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้องไม่ชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง



## 2. ด้านทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด (ผลงานจากการทำใบงาน)

ระดับ 4 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความร่วมมือในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 3 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความร่วมมือในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 2 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความร่วมมือในการทำงาน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 1 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ขาดความร่วมมือในการทำงาน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 0 ไม่มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ขาดความร่วมมือในการทำงาน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

## 3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (พฤติกรรมนักเรียน)

ระดับ 4 ทุกคนมีส่วนร่วมทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม แสดงออกถึงความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน

ระดับ 3 มีนักเรียนบางคนไม่สนใจทำงาน

ระดับ 2 สมาชิกในกลุ่มครึ่งหนึ่งยังไม่ได้ร่วมงานกลุ่ม

ระดับ 1 มีนักเรียนบางคนทำงาน และไม่สนใจกระตุ้นให้เพื่อนทำ

ระดับ 0 ต่างคนต่างทำ โดยไม่มีการปรึกษากันเลย

## ชื่อกิจกรรม การทำงานให้ประสบความสำเร็จ

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันของนักเรียนในสังคมอย่างเหมาะสม

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

#### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

##### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูนำคลิปวิดีโอ “เทคนิคการทำงานให้ประสบความสำเร็จ” (<https://youtu.be/JM2S0ldwtqk>) ให้นักเรียนดู เมื่อดูจบแล้ว ให้นักเรียนตั้งชื่อเรื่องและอภิปรายตามประเด็น

- การตั้งชื่อเรื่อง มีเหตุผลอย่างไร
- ภารกิจที่ได้รับมอบหมายในชีวิตจริง ต้องจัดการอย่างไรจึงจะสำเร็จ
- การทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีกระบวนการอย่างไรบ้าง

##### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอเหตุผลและวิธีการจัดการในการทำงานที่นักเรียนเคยใช้แล้วประสบความสำเร็จ เช่น ทำงานสำเร็จในระยะเวลาสั้น รวดเร็ว

3. ให้นักเรียนนำเสนอกระบวนการทำงานเป็นผังความคิด (mind map) หรือแผนภาพ (graphic information) พร้อมกับให้เพื่อน ประเมินกระบวนการที่พึงพอใจมากที่สุด

### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. นักเรียนนำผลการประเมินมาปรับกระบวนการทำงานของตนเอง เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง

5. ให้นักเรียนสืบค้น วิธีการ กระบวนการทำงาน ที่มีชื่อเสียงที่นักเรียนชื่นชอบนำเสนอ

### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

6. ให้นักเรียนนำเสนอเหตุผลในการเลือกวิธีการ กระบวนการทำงาน และเปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ ได้ซักถามตามความสนใจ

### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

7. ให้นักเรียนจัดทำสมุดบันทึกการเรียนรู้ คุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง

8. ให้นักเรียนจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ของตนเองอย่างเป็นระบบ

### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการทำงานเป็นขั้นตอน และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ

## สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. คลิปการทำงานที่ไม่มีการวางแผน
2. แบบประเมินกิจกรรม

## การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการทำงานเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันของนักเรียนในสังคมอย่างเหมาะสม



## ชื่อกิจกรรม การวางแผนการทำงาน

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำเสนอวิธีการขั้นตอนการวางแผนการทำงานที่ประสบความสำเร็จ

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

#### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

##### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูเตรียมภาพและอุปกรณ์ในการทำภารกิจสร้างเรื่องด้วยกระดาษ ขนาด A4 ให้สามารถรับน้ำหนักเหรียญได้มากที่สุด และลอยลำได้นานที่สุด ให้นักเรียนวางแผนการทำภารกิจให้สำเร็จ พร้อมทั้งนำเสนอกระบวนการและอภิปรายตามประเด็น

- การวางแผน
- การเตรียมการทำงาน
- การกำหนดขั้นตอน
- การประเมินผลลัพธ์และการปรับปรุงแก้ไข

จนประสบความสำเร็จ

##### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม กระบวนการทำงานที่ประสบความสำเร็จต้องมีกระบวนการอย่างไร

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายนำเสนอเหตุผลและวิธีการจัดการในการทำงานที่ได้เรียนรู้

### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. ให้นักเรียนจัดทำ นำเสนอ กระบวนการทำงานเป็นผังความคิด (mind map) หรือแผนภาพ (graphic information) พร้อมกับให้เพื่อนประเมินกระบวนการที่พึงพอใจมากที่สุด

5. นักเรียนนำผลการประเมินมาปรับกระบวนการทำงานของตนเอง เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง

### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

6. ให้นักเรียนเขียนกระบวนการทำงานของตนเอง พร้อมทั้งอธิบายจุดเด่นของกระบวนการทำงานให้นักเรียนนำเสนอเหตุผลในการเลือกวิธีการ กระบวนการทำงาน และเปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ ได้ซักถามตามความสนใจ

### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

7. ให้นักเรียนจัดทำสมุดบันทึกการเรียนรู้ คุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง

### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

8. ให้นักเรียนเขียนการทำงานเป็นขั้นตอนของตนเอง และผลสำเร็จของการทำงานเป็นขั้นตอน

9. ครูสุ่มเลือกนักเรียนนำเสนอทำงานเป็นขั้นตอนของตนเอง และผลสำเร็จของการทำงานเป็นขั้นตอนหน้าชั้นเรียน

10. ครูประเมินพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนในสถานการณ์ต่าง ๆ

## สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. อุปกรณ์ กระดาษ ขนาด A4
2. แบบประเมินกิจกรรม
3. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

## การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการทำงานเป็นขั้นตอน และเป็นระบบ
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันของนักเรียนในสังคมอย่างเหมาะสม



## ชื่อกิจกรรม การทำงานที่มีประสิทธิภาพ

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจ และเห็นความแตกต่างระหว่างการทำงานที่มีประสิทธิภาพและไม่มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความแตกต่าง และนำเสนอวิธีการระบบการทำงาน และผลงานที่มีประสิทธิภาพ

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูสนทนากับนักเรียนในการทำงานต่าง ๆ ให้นักเรียนวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างผลงานการทำงานที่มีประสิทธิภาพและไม่มีประสิทธิภาพ มีความแตกต่างกันอย่างไร

2. ให้นักเรียนนำเสนอ สิ่งที่ได้เรียนรู้ “การทำงานที่มีประสิทธิภาพ” และอภิปราย

- การวางแผน
- การเตรียมการทำงาน
- การกำหนดขั้นตอน
- การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขจนประสบความสำเร็จ

ความสำเร็จ

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม การทำงานที่มีประสิทธิภาพต้องมีกระบวนการอย่างไร (ผลงานที่มีประสิทธิภาพจะมีกระบวนการทำงาน และผลที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ)



## ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

3. นักเรียนแบ่งกลุ่มร่วมกันอภิปรายและนำเสนอเหตุผล และวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ โดยทำการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่กลุ่มนักเรียนคัดเลือกกว่าเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน



## ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. ให้นักเรียนจัดทำ นำเสนอ กระบวนการทำงาน เป็นผังความคิด (mind map) หรือแผนภาพ (graphic information) พร้อมกับให้เพื่อนประเมินกระบวนการที่พึงพอใจมากที่สุด

## ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

5. นักเรียนนำผลการประเมินมาปรับกระบวนการทำงานของตนเอง เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง

## ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

6. ให้นักเรียนเขียนกระบวนการทำงานของตนเอง พร้อมทั้งอธิบายจุดเด่นของการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

7. ให้นักเรียนนำเสนอเหตุผลในการเลือกวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ ได้ซักถามตามความสนใจ

## ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

8. ให้นักเรียนจัดทำสมุดบันทึกการเรียนรู้ คุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง

9. ให้นักเรียนจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ของตนเองอย่างเป็นระบบ

10. นักเรียนปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

## สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. วิดีทัศน์ “การทำงานที่มีประสิทธิภาพ”
2. กระดาษปรู๊ฟ ขนาดใหญ่ เพื่อการเขียนแผนภาพ
3. แบบประเมินกิจกรรม
4. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

## การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการทำงานเป็นขั้นตอน และเป็นระบบ

2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันของนักเรียน ในสังคมอย่างเหมาะสม





**กิจกรรม**

**การเคารพ**

**ตนเอง**

**และผู้อื่น**

## ชื่อกิจกรรม ใ้ศึกษาร่วมกันและกัน สร้างความสัมพันธ์ที่ดี

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกในด้านการเคารพซึ่งกันและกัน
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูเปิดนิทาน นิทานน้องไข่มุก เด็กดีให้ผู้ใหญ่/ นิทานสอนใจ indysong kids <https://www.youtube.com/watch?v=4pJnvffw7TI> และตั้งคำถามว่านักเรียนดูแล้วได้เรียนรู้อะไรจากนิทานบ้าง

#### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปพฤติกรรมที่ดีของน้องไข่มุก
3. นักเรียนแต่ละคนบอกเล่าพฤติกรรมของตนเองที่เคยทำแบบน้องไข่มุก

#### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4-5 คน ตามความเหมาะสม และให้นักเรียน แสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการทำความเคารพและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. นักเรียนบอกความรู้สึกจากการแสดงบทบาทสมมติ มีความประทับใจอย่างไร และนักเรียนจะนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

#### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

6. ครูแจกใบงานที่ 1 ให้นักเรียนทำแบบประเมินการแสดงความเคารพ

7. นักเรียนบอกคะแนนของตนเองจากแบบประเมินและความรู้สึกที่ได้จากแบบประเมิน

#### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

8. ให้นักเรียนสรุปข้อคิด และแนวทางที่จะแสดงออกซึ่งการเคารพซึ่งกันและกัน

#### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

9. ครูสรุปเพิ่มเติม

10. ให้นักเรียนทำแบบประเมินพฤติกรรมตนเอง

11. ครูสังเกตพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนเกี่ยวกับการให้เกียรติซึ่งกันและกัน

#### สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. นิทานน้องไข่เจียว เด็กดีใจหัวใหญ่/นิทานสอนใจ indysong kids <https://www.youtube.com/watch?v=4pJnvffw7TI>

2. ใบงานที่ 1.1

#### การวัดและประเมินผล

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน



# ในงานที่ 1.1

## การสังเกตความดี การมีสัมมาคารวะ

เกณฑ์การประเมิน 5 = ดีเยี่ยม, 4 = ดีมาก, 3 = ดี, 2 = พอใช้, 1 = ปรับปรุง

คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรม

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ข้อที่	องค์ประกอบและข้อบ่งชี้คุณภาพ	ผลการประเมิน				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยหรือเพลงสรรเสริญพระบารมีแล้วโค้งคำนับเมื่อเพลงจบ					
2	นักเรียนยกมือไหว้ครูและกล่าวทักทายว่า “สวัสดีครับ/ค่ะ”					
3	เมื่อครูเข้ามาในชั้นเรียน นักเรียนยกมือไหว้ และกล่าวคำว่า “สวัสดีครับ/ค่ะ” และเมื่อครูสอนเสร็จ นักเรียนยกมือไหว้ และกล่าวคำว่า “ขอบคุณครับ/ค่ะ”					
4	นักเรียนเดินก้มตัวลงเล็กน้อยเมื่อเดินผ่านครูหรือบุคลากรทางการศึกษา ที่นั่งอยู่หรือเดินสวนทางกัน					
5	นักเรียนยืนประสานมือไว้ และรับฟังครูหรือบุคลากรทางการศึกษาด้วยความตั้งใจ					
6	นักเรียนกล่าวเสนอการช่วยเหลือ ในกรณีที่พบเห็นครูหรือบุคลากรทางการศึกษาถือสิ่งของจำนวนมาก					
7	นักเรียนกล่าวคำว่า “ขออนุญาตครับ/ค่ะ” เมื่อต้องการเข้าพบครูหรือบุคลากรทางการศึกษาในห้องต่าง ๆ					
8	นักเรียนยกมือไหว้และกล่าวคำว่า “ขอบคุณครับ/ค่ะ” เมื่อรับสิ่งของจากครู หรือบุคลากรทางการศึกษา					
9	นักเรียนรื้อน่องยกมือไหว้นักเรียนรุ่นพี่ และกล่าวทักทายด้วยความสุภาพ เมื่อรุ่นน้องพบกับรุ่นพี่					
รวมจำนวนความถี่						
สรุปผลการประเมิน						

## แบบประเมินพฤติกรรมกระบวนการทำงาน

**คำชี้แจง** ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล	การแสดงความคิดเห็น			การยอมรับฟังคนอื่น			การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย			ความมีน้ำใจ			การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงผลงานกลุ่ม			รวม
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	

### เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ = 3

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างบ่อยครั้ง = 2

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง = 1



## ชื่อกิจกรรม อ่อนน้อมอย่างรวงข้าว

### จุดประสงค์

1. นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเคารพซึ่งกันและกัน
2. นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการเคารพซึ่งกันและกัน
3. นักเรียนแสดงพฤติกรรมการแสดงออกถึงความเคารพซึ่งกันและกัน

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. นักเรียนดูคลิป “สิทธิของปวงชนชาวไทย” ครูอธิบายเพิ่มเติมยกตัวอย่างประกอบ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นการแสดง ความเคารพซึ่งกันและกันในระดับโรงเรียน ระหว่างพี่และน้อง ฯลฯ ที่นักเรียนเคยปฏิบัติ แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับเพื่อน ๆ

#### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน ร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับความเคารพซึ่งกันและกัน
4. นำเสนอองค์ความรู้ที่สรุปได้ เรื่อง การเคารพซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้เพื่อนในชั้นเรียนซักถาม

#### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

5. ให้นักเรียนสร้างสถานการณ์จำลองเรื่อง “การเคารพซึ่งกันและกัน” และแนะนำบทบาทของตนเอง



6. เพื่อนในชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์พฤติกรรมของแต่ละตัวละคร

#### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้อีกครั้ง

#### ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

8. ให้นักเรียนสรุปพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของตนเอง

9. ครูสรุปเพิ่มเติมอีกครั้ง เรื่อง การปรับพฤติกรรมกรรมการพชิ่งกันและกัน

#### ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

10. ให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมกรรมการพชิ่งกันและกันในโอกาสต่าง ๆ ครูทำการประเมินเป็นระยะ ๆ

### สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. คลิป “สิทธิของปวงชนชาวไทย” (<https://www.youtube.com/watch?v=s6-TRORIK2g>)
2. สถานการณ์จำลองเรื่อง กรรมการพชิ่งกันและกัน
3. ใบงานสรุปพฤติกรรมกรรมการแสดงออก

### การวัดและประเมินผล

แบบประเมินพฤติกรรม

## แบบสรุปพฤติกรรม

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....

เคารพซึ่งกันและกัน	ไม่เคารพซึ่งกันและกัน



## แบบสังเกตพฤติกรรม

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....

**คำชี้แจง** ผู้ประเมินสังเกตพฤติกรรม และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน 4, 3, 2, 1 เพียงช่องเดียว โดยพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพ

ข้อ	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
		ดีมาก 4	ดี 3	พอใช้ 2	ปรับปรุง 1
1	นักเรียนให้ความสนใจร่วมกิจกรรมอย่างตั้งใจ				
2	นักเรียนสามารถนำเสนอกิจกรรมได้หลากหลาย				
3	นักเรียนสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครได้เป็นอย่างดี				
4	นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ของการเคารพซึ่งกันและกันได้				
5	นักเรียนมีพฤติกรรมในการเคารพซึ่งกันและกัน				

### เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 18 - 20 หมายถึง ดีมาก ระดับคุณภาพ 4  
 คะแนน 14 - 17 หมายถึง ดี ระดับคุณภาพ 3  
 คะแนน 10 - 13 หมายถึง พอใช้ ระดับคุณภาพ 2  
 คะแนน 1 - 9 หมายถึง ปรับปรุง ระดับคุณภาพ 1

### สรุปผลการประเมิน

ได้คะแนน.....ระดับคุณภาพ.....ผู้ประเมิน.....

## ชื่อกิจกรรม ยิ้มทุกทีสวัสดิ์ทุกครั้ง

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมารยาทไทย การเคารพซึ่งกันและกัน
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่เกิดขึ้นจากการไม่เคารพซึ่งกันและกัน
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมการแสดงออกถึงการมีมารยาทไทย การเคารพซึ่งกันและกัน

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

#### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับมารยาทของคนไทย และการเคารพซึ่งกันและกัน
2. ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เรื่อง “มารยาทไทยงามอย่างไทย” <https://www.youtube.com/watch?v=uj9n7Pb0zZA> หรือให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับพฤติกรรมมารยาทไทย และการเคารพซึ่งกันและกัน

#### ขั้นที่ 2 รับรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์

3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน หรือตามความเหมาะสม

4. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความคิดเห็นเกี่ยวกับอะไรคือผลดีของการมีมารยาท และการเคารพซึ่งกันและกัน จากคลิปวีดีโอเรื่อง “มารยาทไทย งามอย่างไทย” โดยบันทึกผลการอภิปรายในใบงานที่ 1 เรื่อง มารยาทไทย งามอย่างไทย

### **ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์**

5. ให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง มารยาทไทย และการเคารพซึ่งกันและกัน

6. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นผลดีของการมีมารยาท และการเคารพซึ่งกันและกัน และผลเสียของการไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกัน

7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติโดยการแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับมารยาทไทย และการเคารพซึ่งกันและกัน

### **ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี**

8. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอประสบการณ์จริงเกี่ยวกับผลเสียของการไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกัน

9. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 2 เรื่อง ผลเสียของการไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกัน

### **ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ**

10. ให้นักเรียนเลือกพฤติกรรมการไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งวางแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น ตามใบงานที่ 3 เรื่อง การแก้ไขพฤติกรรมการไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกัน

### **ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี**

11. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปพฤติกรรมการมีมารยาท และการเคารพซึ่งกันและกันของตนเอง และนำไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

## สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

1. คลิปวีดีโอ เรื่อง “มารยาทไทย งามอย่างไทย”
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง มารยาทไทย งามอย่างไทย
3. ใบงานที่ 2 เรื่อง ผลเสียของการไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกัน
4. ใบงานที่ 3 เรื่อง การแก้ไขพฤติกรรมการณ์ไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกัน
5. ใบความรู้ เรื่อง มารยาทไทย และการเคารพซึ่งกันและกัน

## การประเมินผล

### แบบประเมินผลงาน

1. ด้านความรู้ (การนำเสนอผลงาน)
2. ด้านทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด (ผลงานจากการทำใบงาน)
3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (พฤติกรรมนักเรียน)



# ในหน้าที่ 1

## เรื่อง มารยาทไทย งามอย่างไทย

**คำชี้แจง** ให้แต่ละกลุ่มบันทึกผลการอภิปรายจากการดูคลิปวีดีโอ เรื่อง “มารยาทไทย งามอย่างไทย”

กลุ่มที่.....

ผลดีของการมีมารยาท และการเคารพซึ่งกันและกัน	ผลเสียของการไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกัน

มารยาทไทย



## ในงานที่ 2

### เรื่อง ผลเสียของการไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกัน

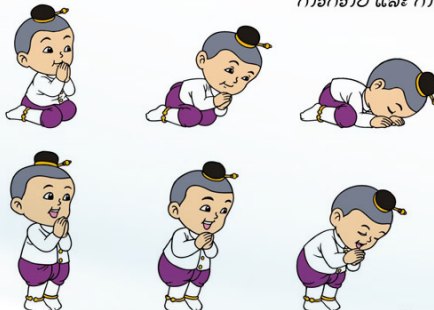
**คำชี้แจง** ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลเสียของการไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกัน

กลุ่มที่.....

ผลเสียของการไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกัน มีดังนี้

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....
10. ....

การกราบ และ การไหว้





### ในงานที่ 3

## เรื่อง การเกิดโทษพฤติกรรมการไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกัน

**คำชี้แจง** ให้แต่ละกลุ่มเลือกพฤติกรรมการไม่มีมารยาท และการไม่เคารพซึ่งกันและกันของตนเองที่คิดว่าไม่ดี ควรแก้ไขหรือพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น คนละ 1 พฤติกรรม พร้อมทั้งระบุกิจกรรมที่จะปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรม มีมารยาทและการเคารพซึ่งกันและกัน

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

พฤติกรรมการมีมารยาท และการเคารพซึ่งกันและกันที่ควรแก้ไข	กิจกรรมปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการมีมารยาท และการเคารพซึ่งกันและกันให้ดีขึ้น

# ในคาบนี้

## เรื่อง มารยาทไทย และการเคารพซึ่งกันและกัน

### มารยาทไทย

**มารยาทไทย** เป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นไทยได้อย่างชัดเจน เพราะเป็นพฤติกรรมที่คนไทยปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพ อ่อนน้อม สุภาพ เรียบร้อย และถูกต้องตามกาลเทศะไม่ว่าจะเป็นการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย รวมถึงการปฏิบัติอื่น ๆ ซึ่งผู้ที่ปฏิบัติตามมารยาทไทยได้อย่างถูกต้องย่อมแสดงถึงการมีสมบัติผู้ดี และย่อมได้รับการยอมรับจากสังคมทั่วไป เพราะเป็นผู้รู้จักปฏิบัติและวางตัวได้เหมาะสม

#### 1. มารยาทในการแสดงความเคารพ

การแสดงความเคารพ เป็นการแสดงออกถึงการให้เกียรติและความอ่อนน้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมไทยที่ให้ความสำคัญต่อการเคารพ การแสดงความเคารพตามมารยาทไทยมีหลายลักษณะ เช่น การไหว้ การกราบ การคำนับ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาส สถานที่ และระดับอาวุโสของผู้ที่เราแสดงความเคารพ ดังนั้น เราจะต้องปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

**1.1 การแสดงความเคารพโดยการกราบ** การกราบเป็นการแสดงความเคารพผู้ใหญ่ ผู้ที่มีอาวุโสมาก หรือผู้ที่เราให้ความเคารพนับถืออย่างสูง ถือเป็นการแสดงความเคารพต่อผู้รับอย่างสูงสุด โดยการกราบมีระดับที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับบุคคลที่เรากราบ

**การกราบบุคคลทั่วไป** เป็นการกราบบุคคลทั่วไปที่มีอาวุโสมากกว่าเรา ซึ่งมีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

1) นั่งพับเพียบต่อหน้าผู้ที่เราจะกราบ เก็บปลายเท้าให้เรียบร้อย

- 2) ค่อย ๆ ค้อมตัวหมอบลงกับพื้น
- 3) วางแขนท่อนล่างทั้งสองข้างราบไปกับพื้น
- 4) ประนมมือตั้งบนพื้นแบบไม่แบ่มือ
- 5) ค่อย ๆ ก้มศีรษะโดยให้หน้าผากแตะสันมือ
- 6) กราบเพียงครั้งเดียวไม่แบ่มือ
- 7) ทรงตัวขึ้นกลับเข้าสู่ท่านั่งพับเพียบอย่างสงบ

**การกราบผู้มีอาวุโส** เป็นการกราบพ่อ แม่ ปู่ย่า ตายาย และผู้ที่เราให้ความเคารพ ซึ่งมีวิธีการปฏิบัติ ดังนี้

1) นั่งพับเพียบต่อหน้าผู้ที่เราจะกราบ เก็บปลายเท้าให้เรียบร้อย

- 2) ค่อย ๆ ค้อมตัวหมอบลงกับพื้น
- 3) ทอดแขนและมือทั้งสองข้างราบไปกับพื้น
- 4) ประนมมือตั้งบนพื้นแบบไม่แบ่มือ
- 5) ค่อย ๆ ก้มศีรษะโดยให้หน้าผากแตะส่วนบนของมือ
- 6) กราบเพียงครั้งเดียวไม่แบ่มือ
- 7) ทรงตัวขึ้นไปสู่ท่านั่งพับเพียบอย่างสงบ

## 1.2 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความเคารพ

### ความเคารพ

เมื่อเราแสดงความเคารพตามมารยาทไทยได้ถูกต้องแล้ว เราก็ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อให้คนทั่วไปในสังคมเห็นความสำคัญ และสามารถแสดงความเคารพต่อกันได้อย่างเหมาะสม การเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความเคารพ ทำได้ดังนี้

- 1) แสดงความเคารพผู้อื่นทุกครั้งเมื่อพบเจอกัน
- 2) แสดงความเคารพโดยปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบแผน

มารยาทไทย

3) แสดงความเคารพให้เหมาะสมกับโอกาส สถานที่ และกาลเทศะ

4) แสดงความเคารพด้วยวิธีต่าง ๆ อยู่เสมอจนเป็นนิสัย

### 1.3 การมีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์การแสดงความเคารพ

แนวทางที่จะช่วยอนุรักษ์การแสดงความเคารพ ตามมารยาทไทย ทำได้ ดังนี้

1) บอกเล่าถึงความสำคัญของการแสดงความเคารพ ตามมารยาทไทยให้คนทั่วไปรับทราบ และนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง

2) บอกเล่าถึงความภาคภูมิใจในการแสดงความเคารพ ให้คนรอบข้างรับฟัง

3) แนะนำวิธีการแสดงความเคารพที่ถูกต้อง

4) เผยแพร่ความรู้ในการแสดงความเคารพตาม มารยาทไทยผ่านสื่อต่าง ๆ

5) เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ มารยาทไทยในการแสดงความเคารพ รวมถึงชักชวนบุคคลรอบข้างให้เข้าร่วม กิจกรรมด้วย

## 2. มารยาทในการสนทนา

การสนทนาเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะเราต้องการติดต่อสื่อสารกับคนรอบข้างเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ การสนทนาที่ดีนั้นจะต้องคำนึงถึงมารยาทในการสนทนาเป็นสำคัญ เพราะจะช่วยในการสนทนาดำเนินไปอย่างราบรื่น ช่วยสร้างความรู้สึกรู้สึกอันดี ต่อกัน และเป็นการแสดงถึงการให้เกียรติคู่สนทนา

**2.1 มารยาทในการสนทนาที่ถูกต้อง** การปฏิบัติตนเป็น  
ผู้มีมารยาทในการสนทนา สามารถทำได้ดังนี้

- 1) เริ่มบทสนทนาด้วยการกล่าวคำทักทายที่สุภาพ
- 2) ใช้ภาษาสุภาพในการสนทนาทุกครั้ง
- 3) พูดในสิ่งที่เป็นความจริง มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์
- 4) พูดสนทนากันโดยอยู่บนพื้นฐานของเหตุและผล
- 5) เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้สนทนาแสดงความคิดเห็นบ้าง
- 6) ใช้น้ำเสียงในการพูดไม่ดังหรือเบาเกินไป
- 7) เปิดใจรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นอย่างไม่มีอคติ
- 8) ไม่พูดสอดแทรกในขณะที่คู่สนทนางำลังพูดอยู่
- 9) ไม่พูดนินทา หรือพูดในสิ่งที่ทำให้คู่สนทนา

เสียความรู้สึก

**2.2 การมีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นในการสนทนา  
อย่างเหมาะสม**

- 1) เมื่อเราปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการสนทนา  
ได้อย่างถูกต้องแล้วควรแนะนำผู้อื่นให้ปฏิบัติตามด้วยวิธีการที่เหมาะสม ดังนี้
- 2) บอกเล่าผลดีที่เกิดจากการเป็นผู้มีมารยาทในการ  
สนทนา
- 3) แนะนำผู้อื่นให้เป็นผู้ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาท  
ในการสนทนาที่ถูกต้อง
- 4) บอกเล่าประสบการณ์ของตนเองในการมีมารยาท  
ในการสนทนาให้ผู้อื่นฟัง
- 5) เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมมารยาท  
ในการสนทนาอย่างสม่ำเสมอ
- 6) เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในเรื่องมารยาท  
ในการสนทนาให้สังคมได้รับทราบ

## แบบประเมินผลงาน

ใบงานที่ ..... เรื่อง.....

ชื่อกลุ่ม .....

- สมาชิกกลุ่ม
1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....

**คำชี้แจง** เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับระดับคะแนน

ด้าน	สิ่งที่ประเมิน	ระดับคะแนน				
		0	1	2	3	4
1. ความรู้	การนำเสนอผลงาน					
2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด	ผลงานจากการทำใบงาน					
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	พฤติกรรมนักเรียน					
<b>รวม</b>						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....



## เกณฑ์การประเมินผล และระดับคุณภาพของงาน

คะแนนรวม	ระดับคุณภาพของงาน	ประเมินผลรวม
10 - 12	ดีมาก	ผ่าน
7 - 9	ดี	ผ่าน
4 - 6	พอใช้	ผ่าน
0 - 3	ปรับปรุง	ไม่ผ่าน

### การประเมินผลโดยรวม

ผ่าน       ไม่ผ่าน

### เกณฑ์การประเมิน (แบบประเมินผลงาน)

#### 1. ด้านความรู้ (การนำเสนอผลงาน)

ระดับ 4 เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้องชัดเจน มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาดีถูกต้อง

ระดับ 3 เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้องชัดเจน มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ระดับ 2 เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ระดับ 1 เนื้อหาครบถ้วน ไม่ถูกต้องไม่ชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ระดับ 0 เนื้อหาไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้องไม่ชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง  
ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

## 2. ด้านทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด (ผลงานจากการทำใบงาน)

ระดับ 4 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความร่วมมือในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 3 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความร่วมมือในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 2 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความร่วมมือในการทำงาน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 1 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ขาดความร่วมมือในการทำงาน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

ระดับ 0 ไม่มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ขาดความร่วมมือในการทำงาน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่มีการคิดวิเคราะห์ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

## 3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (พฤติกรรมนักเรียน)

ระดับ 4 ทุกคนมีส่วนร่วมทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม แสดงออกถึงความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน

ระดับ 3 มีนักเรียนบางคนไม่สนใจทำงาน

ระดับ 2 สมาชิกในกลุ่มครึ่งหนึ่งยังไม่ได้ร่วมงานกลุ่ม

ระดับ 1 มีนักเรียนบางคนทำงาน และไม่สนใจกระตุ้นให้เพื่อนทำ

ระดับ 0 ต่างคนต่างทำ โดยไม่มีการปรึกษากันเลย



## ชื่อกิจกรรม เพื่อนที่เคารพ

### จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเคารพซึ่งกันและกัน
2. นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่เกิดขึ้นจากการไม่เคารพซึ่งกันและกันได้
3. นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมการแสดงออกถึงความเคารพซึ่งกันและกันได้

### ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

#### ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

##### ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ครูถามนักเรียนเรื่องความหมายของคำว่า สิทธิ
2. ครูอธิบายคำว่า สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรม เช่น บุคคลมีสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ หรืออำนาจที่จะกระทำการใด ๆ ได้อย่างอิสระโดยได้รับการรับรองจากกฎหมาย

##### ขั้นที่ 2 ระบุพฤติกรรมที่พึงประสงค์

3. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องความเกรงใจ และดัดเนื้อเพลง “ความเกรงใจ” ให้นักเรียนอ่าน
4. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงพร้อม ๆ กัน และปรบมือให้เข้าจังหวะ

5. เมื่อนักเรียนร้องเพลงจบ ครูถามนักเรียนฟังเพลงแล้ว นักเรียนรู้สึกอย่างไร และนักเรียนมีความเกรงใจคนรอบข้างตัวเราเหมือนเนื้อเพลงหรือไม่

### ขั้นที่ 3 เข้าใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

6. นักเรียนแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แบ่งโดยใช้เกมแบ่งกลุ่ม “สวนดอกไม้” โดยเขียนชื่อดอกไม้ 5 ชนิด ลงในฉลาก เช่น กุหลาบ ทานตะวัน ชบา จำปี ยี่โถ ให้นักเรียนทุกคนจับแล้วเข้ากลุ่มตามชื่อดอกไม้กลุ่มใดได้ครบก่อนให้นั่งลง

### ขั้นที่ 4 สร้างเจตคติที่ดี

7. ครูแจกเอกสารและสถานการณ์จำลองและบทบาทให้ผู้แสดงศึกษาและซักซ้อมก่อนการแสดง

8. ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบทบาทที่ได้รับ

9. แสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองที่กำหนดไปตามลำดับที่เตรียมไว้

10. ครูแจกใบงาน เรื่อง “การวิเคราะห์ผลของการไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น” ให้นักเรียนทุกคนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ เมื่อได้ประสบกับปัญหาแบบนี้ นักเรียนมีวิธีคิดและทำอย่างไรเพื่อแก้ปัญหาที่ดีที่สุด

11. ครูและนักเรียนช่วยกันคิดวิเคราะห์และทบทวนประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้จากสถานการณ์นั้น ๆ “เรื่องการไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น” โดยเน้นที่กระบวนการและบทบาทการแสดง

12. ครูเก็บใบงานจากนักเรียนแต่ละคนแล้วสุ่มตัวอย่างตรวจคำตอบ

## ขั้นที่ 5 จัดระบบพฤติกรรมสู่การปฏิบัติ

13. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในข้อคำถามเดียวกันนักเรียนที่ได้ตอบลงในใบงาน โดยในช่วงการอภิปรายนี้ครูจะซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถามหลังการอภิปราย

14. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์ เรื่องการไม่เคารพสิทธิของผู้อื่นและทำเป็นแผนภูมิติดไว้ที่ห้อง

15. ให้นักเรียนทำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกที่นักเรียนสนใจ

16. ครูสรุปเพิ่มเติมว่าการที่คนเราจะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขได้ต้องรู้จักคำว่า ความเกรงใจ และต้องรู้จักคำว่า สิทธิ ความหมายของคำว่าสิทธิ คืออำนาจอันชอบธรรม ซึ่งบุคคลทุกคนพึงมีพึงได้ โดยไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น สิทธิที่มีอยู่นี้จะปรากฏในหลาย ๆ ด้าน เช่น สิทธิในบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ตลอดจนทรัพย์สินต่าง ๆ ของตนเอง ที่เรียกว่า สิทธิตามกฎหมายแพ่ง หรือในการเลือกตั้งบุคคลทุกคนก็มีสิทธิในการเลือกตั้งตามที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ นอกจากนี้ยังมีสิทธิในร่างกาย สิทธิในการประกอบกิจการ

## ขั้นที่ 6 แสดงตัวตนเป็นคนมีพฤติกรรมที่ดี

17. ให้นักเรียนนำผลการประเมินพฤติกรรมการแสดงออกสรุปเป็นแนวปฏิบัติของตนเองในสถานการณ์นั้น ๆ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง

## สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. เพลง “ความเกรงใจ”
2. สถานการณ์ต่าง ๆ 5 สถานการณ์
3. ใบงาน เรื่อง “การวิเคราะห์ผลของการไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น”
4. แบบประเมินพฤติกรรม

## การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการปฏิบัติตามใบงานของนักเรียน
2. แบบประเมินพฤติกรรมการเคารพซึ่งกันและกัน



## แบบประเมินพฤติกรรมและการแข่งขันทักษะ

**คำชี้แจง** ผู้ประเมินสังเกตพฤติกรรม และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน  
ช่องระดับคะแนน 4, 3, 2, 1 เพียงช่องเดียว โดยพิจารณา  
ตามเกณฑ์คุณภาพ

ข้อ	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
		ดีมาก 4	ดี 3	พอใช้ 2	ปรับปรุง 1
1					
2					
3					
4					
5					

### เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	18 - 20	หมายถึง	ดีมาก	ระดับคุณภาพ	4
คะแนน	14 - 17	หมายถึง	ดี	ระดับคุณภาพ	3
คะแนน	10 - 13	หมายถึง	พอใช้	ระดับคุณภาพ	2
คะแนน	5 - 9	หมายถึง	ปรับปรุง	ระดับคุณภาพ	1

### สรุปผลการประเมิน

ได้คะแนน.....ระดับคุณภาพ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

## เพลง ความเกรงใจ

(ผู้แต่ง : นางฟ้า)

ความเกรงใจเป็นสมบัติของผู้ดี

ตรงดูซีทุกคนก็มีหัวใจ

เกิดเป็นคนถ้าหากไม่เกรงใจใคร

คนนั้นไซ้ไร้คุณธรรมประจำตน

## บทบาทสมมติ สถานการณ์ต่าง ๆ

**สถานการณ์ที่ 1** ชีระหิบบสมุดการบ้านของอานนทที่ไปลอก โดยไม่บอกทำให้อานนท์ถูกครูทำโทษ อานนท์โกรธมาก บอกเพื่อนว่า “ต่อไปนี้นายไม่ต้องมาขอยืมอะไรเราอีกแล้ว”

**สถานการณ์ที่ 2** แก้วตากำลังเข้าคิวซื้ออาหารกลางวัน ทันใดนั้น วิภาซึ่งเพิ่งมาถึงก็เดินแซงคิวไปซื้ออาหารก่อนอย่างหน้าตาเฉย แก้วตาโมโหปล้กวิภาล้มลง วิภา “ขอโทษเถอะแก้วตา เราหิวมาก เหมือนจะเป็นลม เพราะเมื่อเข้าเราไม่ได้ทานข้าวมา”

**สถานการณ์ที่ 3** นักเรียนวิ่งหยอกล้อกันเสียงดังมาก จนครูห้องใกล้เคียงต้องเดินมาดู ครูพูดว่า “พวกเธอ เหลวไหลกันมากนะ ครูจะทำโทษให้ทุกคนไปขอโทษเพื่อนห้องข้าง ๆ แล้วคัดลายมือ คนละ 500 จบ” นักเรียนพูดว่า “ผม /หนู จะไม่ส่งเสียงรบกวนคนอื่นอีกแล้วครับ/ค่ะ”

**สถานการณ์ที่ 4** นักเรียน ป.6 บังคับให้น้องชั้น ป.2 ทิ้งกระเป๋าหนังสือให้ นักเรียน ป.6 “เดินเร็วหน่อยได้ไหม” ว่าแล้วก็ผลักน้อง ป.2 หัวคะมำ น้องชั้น ป.2 ชกนักเรียนชั้น ป.6 แล้วบอกว่า “ทนไม่ไหวแล้ว เป็นไงเป็นกัน”

**สถานการณ์ที่ 5** สุนิสา แอบหยิบโทรศัพท์ของอนุสรามาโทรหาแฟน โดยไม่ขออนุญาต

อนุสรฯ : สุนิสา เธอแอบเอาโทรศัพท์ของเรามาโทรหาแฟน  
โดยไม่ขออนุญาต

สุนิสา : ไม่เห็นเป็นอะไรเลย ก็เราเป็นเพื่อนกัน

อนุสรฯ : เธอไม่น่าทำแบบนี้เลย เขาเรียกว่าคนไม่มีมารยาท  
และไม่เคารพสิทธิของคนอื่น เราเสียใจนะที่มี  
เพื่อนแบบนี้

## ในงาน

### เรื่อง การวิเคราะห์ผลของการไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างคิดวิเคราะห์ผลที่จะเกิดขึ้น และสิ่งที่นักเรียนคิดว่าควรกระทำ จากสถานการณ์ที่กำหนดให้

สถานการณ์	ผลที่เกิดขึ้น	สิ่งที่ควรกระทำ
1. การหยิบของของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต		
2. การลัดคิวซื้ออาหาร		
3. การส่งเสียงรบกวนห้องอื่น ๆ		
4. การเอาเปรียบคนอื่นโดยใช้ให้เขาทำงานให้		
5. การนำโทรศัพท์ของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต		





## คณะกรรมการจัดทำเอกสาร

### ที่ปรึกษา

1. นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นางวัฒนาพร ระงับทุกข์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ด้านวิชาการ  
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

### คณะกรรมการร่างเอกสาร ครั้งที่ 1

1. นางสาววิมลย์ ตรีเนตร ประธานคณะกรรมการ  
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1  
ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สพฐ.  
ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.
2. นางสาวพาสนา ชลบูรณ์พันธ์ คณะทำงาน  
ข้าราชการบำนาญ (ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ)
3. นายไสว ภูทับทิม คณะทำงาน  
ข้าราชการบำนาญ (ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ)
4. นางสุทินี กรินทรากุล คณะทำงาน  
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
5. นางสาวประทุมพร ปานเพ็ชร คณะทำงาน  
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
6. นางมณี มั่งคั่ง คณะทำงาน  
ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านพระเพลิง  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

7. นางสาวนิตยา แสนใจกล้า คณะทำงาน  
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านวังบูรพา  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
8. นายกาญจนมาโนชญ์ ชุนกอง คณะทำงาน  
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39  
ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.
9. นางสาวภิญญาพัชญ์ เชื้อจันทร์ยอด คณะทำงาน  
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ และเลขานุการ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจ เขต 2  
ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.

## คณะทำงานจัดทำร่างเอกสาร ครั้งที่ 2

1. นางสาววัลย์ ตรีเนตร ประธานคณะทำงาน  
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1  
ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สพฐ.  
ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.
2. นางรวิภัทร เหล่าคุ้ม คณะทำงาน  
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1  
ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.
3. นางสาวพาสนา ชลบูรณพันธ์ คณะทำงาน  
ข้าราชการบำนาญ (ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ)
4. นายจำลอง ไชยยา คณะทำงาน  
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจ เขต 2

5. นางสุทินี กรินทรากุล คณะทำงาน  
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
6. นางสาวประทุมพร ปานเพชร คณะทำงาน  
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
7. นางกิ่งดาว เทือกขันตี คณะทำงาน  
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดศรีคงคาราม  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
8. นางมณี มั่งคั่ง คณะทำงาน  
ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านพระเพลิง  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
9. นางสาวนิตยา แสนใจกล้า คณะทำงาน  
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านวังบูรพา  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
10. นายสุรินทร์ เกษรสุวรรณ คณะทำงาน  
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านพรุยายชี  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
11. นางอภิรดี เศษธนู คณะทำงาน  
ผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนวัดอัมพวา  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
12. นางภัทรภร พุทธิรัตน์ คณะทำงาน  
ผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนวัดรัตนาราม  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
13. นายศักดิ์ฉัตร อินท่า คณะทำงาน  
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งช้าง  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

- |     |  |          |
|-----|--|----------|
| 14. | นางอัญมณี ระวังการ<br>ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านร้อง<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานัน เขต 2         | คณะทำงาน |
| 15. | นางสาววันเพ็ญ ศิลป์ท้าว<br>ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านบ่อหลวง<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานัน เขต 2 | คณะทำงาน |
| 16. | นางวาสนา นันทะเสน<br>ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสมามคมพยาบาลไทย<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานัน เขต 2   | คณะทำงาน |
| 17. | นางสาวพจมาน ยศอาลัย<br>ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสมามคมพยาบาลไทย<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานัน เขต 2 | คณะทำงาน |
| 18. | นายนภัทร เจริญกุล<br>ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลนครปฐม<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานนครปฐม เขต 1       | คณะทำงาน |
| 19. | นางวาสนา อำไพจิตร<br>ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดทุ่งรี<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานนครปฐม เขต 1     | คณะทำงาน |
| 20. | นายปัญญา ดอกลำไย<br>ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดโพรงมะเตื่อ<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานนครปฐม เขต 1 | คณะทำงาน |
| 21. | นายปรัชญา คล้ายชุ่ม<br>ครู โรงเรียนวัดบางหลวง<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานนครปฐม เขต 2               | คณะทำงาน |
| 22. | นายราเชนทร์ วงศ์ไชย<br>ครู โรงเรียนวัดทองไทร<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานนครปฐม เขต 2                | คณะทำงาน |

- |  |                                  |
|--|----------------------------------|
| <p>23. นายกาญจนมาโนชญ์ ขุนกอง<br/>ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ<br/>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39<br/>ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.</p>                   | <p>คณะทำงาน</p>                  |
| <p>24. นางสาวสุวิมล อินทป็นตี<br/>ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ<br/>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2<br/>ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.</p>                         | <p>คณะทำงาน</p>                  |
| <p>25. นางสาวภิญญาพัชญ์ เชื้อจันทร์ยอด<br/>ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ<br/>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2<br/>ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.</p> | <p>คณะทำงาน<br/>และเลขานุการ</p> |

## บรรณาธิการกิจ

1. นางลาวัลย์ ตรีเนตร  
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1  
ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สพฐ.  
ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.
2. นางสาวภิญญาพัชญ์ เชื้อจันทร์ยอด  
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2  
ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.

## ออกแบบปก

นายศิริ ไชยช่อฟ้า  
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแสนทองวิทยา  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2



หน่วยศึกษานิเทศก์  
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
กระทรวงศึกษาธิการ

